Vlaams Parlement

1847 (2018-2019) – Nr. 5
ingediend op 10 april 2019 (2018-2019)

Verslag

namens de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken
uitgebracht door Karin Brouwers en Peter Persyn

over het voorstel van decreet

van Lies Jans, Lode Ceyssens, Marino Keulen, Wilfried Vandaele, Dirk de Kort en Bert Maertens

houdende de gemeentewegen

verzendcode: OPE

Samenstelling van de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken:

Voorzitter: Lies Jans.

Vaste leden:
Björn Anseeuw, Annick De Ridder, Lies Jans, Bert Maertens, Peter Persyn, Paul Van Miert;
Karin Brouwers, Lode Ceyssens, Dirk de Kort, Martine Fournier;
Marino Keulen, Sas van Rouveroij;
Renaat Landuyt, Joris Vandenbroucke;
Björn Rzoska.

Plaatsvervangers:
Koen Daniëls, Jos Lantmeeters, Lorin Parys, Ludo Van Campenhout, Jan Van Esbroeck, Herman Wynants;
An Christiaens, Cindy Franssen, Maurice Helsen, Orry Van de Wauwer;
Laurence Libert, Daniëlle Vanwesenbeeck;
Yasmine Kherbache, Bert Moyaers;
Ingrid Pira.

Documenten in het dossier:
1847 (2018-2019) – Nr. 1: Voorstel van decreet
– Nr. 2 en 3: Amendementen
– Nr. 4: Verslag van de hoorzitting

INHOUD

1. Toelichting door Lies Jans 4
1.1. Context 4
1.2. Doelstellingen en krachtlijnen 4
1.3. Indeling van het voorstel van decreet 5
2. Algemene bespreking 6
2.1. Tussenkomst van Lies Jans 6
2.2. Tussenkomst van Björn Rzoska 9
2.3. Tussenkomst van Marino Keulen 9
2.4. Tussenkomst van Lode Ceyssens 10
2.5. Tussenkomst van Annick De Ridder 10
3. Artikelsgewijze bespreking 11
4. Artikelsgewijze stemming en eindstemming 16
Gebruikte afkortingen 17
Tekst aangenomen door de commissie 18

Bijlage: zie dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be

De Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken besprak op 14 en 28 maart 2019 het voorstel van decreet van Lies Jans, Lode Ceyssens, Marino Keulen, Wilfried Vandaele, Dirk de Kort en Bert Maertens houdende de gemeentewegen (*Parl.St*. Vl.Parl. 2018-19, nr. 1847/1). Bij de toelichting van het voorstel van decreet maakte Lies Jans gebruik van een presentatie die beschikbaar is op de dossierpagina op www.vlaamsparlement.be.

Op 21 maart 2019 had een hoorzitting plaats met Trage Wegen vzw, de VVSG en Landelijke Gilden. Het verslag hiervan is terug te vinden in *Parl.St*. Vl.Parl. 2018-19, nr. 1847/4.

De amendementen zijn opgenomen in *Parl.St*. Vl.Parl. 2018-19, nr. 1847/2 en 3.

1. Toelichting door Lies Jans

1.1. Context

Lies Jans zegt dat het voorstel van decreet een lange ontstaansgeschiedenis kent. Dat maakt dat er tijd was om grondig te overleggen met tal van actoren. In 2016 werd een conceptnota voor nieuwe regelgeving betreffende een kaderdecreet Gemeentewegen (*Parl.St*. Vl.Parl. 2015-16, nr. 806/1) voorgesteld in het parlement. Op basis van die nota is het voorliggende voorstel van decreet er gekomen. Het is een uitwerking van het Vlaams regeerakkoord dat stelt dat er een modern instrumentarium nodig is waardoor gemeenten beheerders worden van het lokaal wegennet vanuit een integrale beleidsvisie met als belangrijkste doel de bescherming van het functioneel en recreatief netwerk (zie *Parl.St*. Vl.Parl. 2014, nr. 31/1, p. 68-69).

Er werd gekozen voor een nieuw decreet Gemeentewegen in plaats van een decreet Trage Wegen omdat het eigenlijk twee verschillende begrippen zijn. Waar voorheen de indeling van de wegen gebaseerd was op de gebruiker van de weg, bijvoorbeeld of er gemotoriseerd verkeer op was, wordt nu de beheerder van de weg de basis voor de indeling. Dat is de reden waarom zowel buurtwegen als trage wegen gemeentewegen worden. Het gaat om een heel gamma van wegen: wat onder de Atlas der Buurtwegen valt, maar ook oude spoorwegbeddingen, trage voetwegen, autowegen enzovoort. Ze verwijst naar de tabel met de indeling (zie slide 5).

De redenen voor dit voorstel zijn: de toenemende aandacht voor trage wegen; tal van problemen op het terrein; de verouderde en ontoereikende wet van 10 april 1841 op de buurtwegen, met juridische procedures en rechtsprocedures tot gevolg. Ze illustreert de problemen met enkele voorbeelden: een voetweg over de speelplaats van de school, pogingen om buurtwegen te verleggen uit privé- en niet algemeen belang, een huis gebouwd op een bestaande buurtweg (zie slide 7).

1.2. Doelstellingen en krachtlijnen

De doelstellingen van het voorstel zijn: vertrouwen geven aan de gemeente; administratieve vereenvoudiging – dus zeker geen bijkomende planlast – met maximaal gebruik van bestaande instrumenten en procedures; voldoende inspraak- en beroepsmogelijkheden voor derden; een duidelijk kader voor de gemeenten voor beheer en handhaving.

De krachtlijnen zijn: een geïntegreerde benadering op basis van het lokaal beleidskader en actieplannen; geïntegreerde procedures voor de aanleg, wijziging, verplaatsing en opheffing van gemeentewegen. Lies Jans schetst het voorbeeld waarbij het niet mogelijk is om een voetweg te verleggen, namelijk bij het RUP van de gevangenis van Dendermonde en bij een verkavelingsaanvraag. Andere

krachtlijnen zijn het oplossen van de problemen met de verjaring en eenvoudige gemeentelijke instrumenten voor beheer en handhaving.

1.3. Indeling van het voorstel van decreet

Het voorstel van decreet bestaat uit acht hoofdstukken. Ze zal niet alles uitgebreid bespreken. Ze verwijst naar haar presentatie voor meer details.

Het eerste hoofdstuk bevat de algemene bepalingen en definities. In artikel 4 worden vijf belangrijke principes vastgelegd waarmee rekening moet worden gehouden bij aanleg, verplaatsing of opheffing van gemeentewegen: het algemeen belang, de geïntegreerde benadering, het uitzonderingsprincipe, het netwerk in gemeentegrensoverschrijdend perspectief en tot slot duurzaamheid. Door dat laatste principe moet de gemeente niet alleen de huidige functie of waarde in rekening brengen, maar ook oog hebben voor het toekomstige functionele en recreatieve netwerk.

Een gemeentelijk beleidskader en gemeentelijke actieplannen (hoofdstuk 2, artikelen 6 en 7) zijn niet verplicht, om de lokale autonomie niet aan te tasten. Wel moeten de vijf principes gerespecteerd worden, en gemeenten mogen ze verfijnen en aanvullen.

Het derde hoofdstuk beschrijft de procedures tot aanleg, wijziging, verplaatsing en opheffing van gemeentewegen. Telkens is een goedkeuring van de gemeenteraad vereist. De artikelen 13 tot en met 15 gaan over de verjaring. Voortaan kunnen gemeentewegen enkel verdwijnen door een bestuurlijke beslissing, dus nooit door langdurig onbruik op zich. Er komt een procedure voor verzoekschriften voor de aanduiding van een weg als gemeenteweg na dertig jaar gebruik, of omgekeerd de opheffing als gemeenteweg na dertig jaar onbruik. De gemeente kan vaststellen dat het dertigjarige gebruik niet bewezen is. Als bewezen is dat de gemeente al dertig jaar bezitsdaden stelt, wordt de weg van de gemeente.

Men zal steeds gebruik moeten maken van de procedure voor rooilijnplannen (artikelen 16 tot en met 19). Die is grotendeels overgenomen uit het decreet van 8 mei 2009 houdende vaststelling en realisatie van de rooilijnen, maar er komt een beroepsmogelijkheid bij de Vlaamse Regering (artikelen 24 en 25). Voor de opheffing en afschaffing van een gemeenteweg gelden dezelfde procedures (artikelen 20 tot en met 23) en beroepsmogelijkheden. Als er beroep aangetekend wordt, schorst dat de uitvoering of opheffing van het rooilijnplan. Het beroep wordt ingesteld bij de Vlaamse Regering en kost 100 euro.

Gemeentewegen worden via de rooilijnplannen gerealiseerd. Voor nieuwe wegen moet de gemeente de grond verwerven (artikel 26). Bij de wijziging of verplaatsing van een voetweg op privaat domein geldt die aankoopplicht niet. Het zou anders te duur worden voor de gemeenten. Wijzigingen aan het wegennet zorgen voor minen meerwaardevergoedingen. Het voorstel bevat daarover enkele principes maar de gemeenten mogen die verfijnen (artikel 28). Voorts behandelt het voorstel van decreet de afpaling van de gemeentewegen (artikelen 30 tot en met 33).

Een belangrijk onderdeel is het beheer van de gemeentewegen (artikelen 34 tot en met 37). Dat beheer is niet altijd evident. Momenteel is het soms nodig om via de rechtbank de vrije doorgang af te dwingen. Met dit voorstel van decreet krijgt de gemeente beheersinstrumenten. Ze wordt bevoegd voor onderhoud, vrijwaring van doorgang en verbetering van de gemeenteweg. Aangelanden zijn verplicht die doorgang te vrijwaren, maar gemeenten kunnen versperringen wegnemen. Voor het onderhoud en beheer kan de gemeente ook overeenkomsten sluiten met aangelanden.

Het gemeentelijk wegenregister (artikel 38) is een gegevensbestand met alle administratieve en gerechtelijke beslissingen inzake de gemeentewegen. Het is best digitaal, maar dat is niet verplicht. Een nieuwe inventaris van alle wegen wordt evenmin opgelegd. Alle beslissingen, gerechtelijke uitspraken en plannen blijven hun rechtskracht behouden. Er moet geen Atlas 2.0 worden opgemaakt.

De indieners vinden het belangrijk dat er op een onderbouwde manier geoordeeld wordt over de gemeentewegen. Een nieuwe digitale inventaris verplichten, zou wel eens de doos van Pandora kunnen zijn, met risico op juridische procedures.

Vervolgens is er de regeling voor de handhaving (artikelen 39 tot en met 52). Wijzigingen, verplaatsingen, opheffingen van gemeentewegen als ook de belemmeringen van doorgang of beheer, zijn strafbare feiten. Naast de gemeentelijke administratieve sanctie, kunnen gemeenten voortaan een bestuurlijke herstelmaatregel opleggen, wat een last tot herstel genoemd wordt. Ook bestuursdwang of een dwangsom zijn mogelijk. Deze instrumenten maken het de gemeente mogelijk om op vrij eenvoudige wijze de handhaving af te dwingen zonder ervoor naar de rechtbank te hoeven stappen. Die instrumenten zijn gekopieerd uit Nederlandse wetgeving en aangepast aan de Vlaamse situatie.

Hoofdstuk 7 gaat over de wijzigingsbepalingen, onder meer aan het Rooilijnendecreet, aan de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, aan het decreet van 25 april betreffende de omgevingsvergunning. Voorts zijn er technische wijzigingen (artikel 80 tot en met 83), overgangs- en opheffingsbepalingen (hoofdstuk 8), bijvoorbeeld de opheffing van de wet op de buurtwegen van 1851. Belangrijk is dat alle bestaande gemeentelijke wegen en buurtwegen door het voorstel van decreet van rechtswege gemeenteweg worden (artikel 86). Lopende procedures worden afgerond volgens de huidige regelgeving, en niet volgens de voorgestelde regelgeving. Het voorstel van decreet treedt in werking op 1 september 2019 met uitzondering van artikel 68 (artikel 92). Het gaat om een technische rechtzetting.

De spreker concludeert dat het voorstel van decreet geen nieuwe planlast voor gemeenten behelst en dat er geen uitvoeringsbesluiten voor nodig zijn, waardoor het snel in werking kan treden. De initiatiefnemers willen de gemeenten de kans geven een echt tragewegenbeleid te voeren waarbij de kernelementen zijn: vertrouwen in de gemeenten, maximaal gebruik van bestaande instrumenten en procedures, geïntegreerde afweging en werkbare beheers- en handhavingsinstrumenten.

2. Algemene bespreking

2.1. Tussenkomst van Lies Jans

Lies Jans herinnert eraan dat het voorstel van decreet het resultaat is van een lang en intensief proces gedurende een tiental jaar. Er moest een balans worden gevonden tussen enige voortvarendheid en zorgvuldigheid. Ze bedankt de commissieleden van Open Vld en CD&V voor de lange en intensieve samenwerking. Verder dankt zij het middenveld waarmee men meermaals rond de tafel zat. Veel uiteenlopende belangen werden in het voorstel van decreet verzoend. Ze is verheugd over de appreciatie van Trage Wegen vzw, de VVSG en Landelijke Gilden die ze hoorde tijdens de hoorzitting.

Ze gaat dieper in op enkele principes die ook al werden opgenomen in de conceptnota van 2016. Ze vormen de basis van het voorstel van decreet en de genomen beleidskeuzes.

Belangrijk is dat een wijziging aan het gemeentelijk wegennet enkel mogelijk is via een administratieve beslissing van de gemeenteraad. Dat betekent dat een weg niet kan worden aangelegd, gewijzigd of opgeheven door de procedure van de

rooilijnplannen, noch door een RUP, noch door het vergunningenspoor zonder positieve beslissing van de gemeenteraad. Een beroepsprocedure kan dus enkel leiden tot annulatie en men kan geen beslissing nemen via beroep in de plaats van de gemeenteraad. Ten tweede betekent dit dat automatische verjaring niet mogelijk is. In de toelichting bij het voorstel van decreet is dit heel duidelijk gemotiveerd en uitgelegd. Een rechter kan dus bijvoorbeeld een dertigjarig niet-gebruik vaststellen maar hiermee is de weg niet opgeheven. Daarvoor zal nog steeds de procedure tot opheffing moeten doorlopen worden. Een opheffing is wel degelijk mogelijk wegens het jarenlange onbruik. Maar opheffing is ook mogelijk omdat bijvoorbeeld de weg intussen doorkruist wordt door een spoorweg of kanaal, of omdat de overheid een vergunning heeft afgeleverd om te bouwen op die weg. Ook omgekeerd ontstaat een publieke doorgang niet automatisch na dertig jaar. Ook in dat geval zal een gemeenteraadsbeslissing nodig zijn.

Lies Jans vestigt bijzondere aandacht op artikelen 13 en 14 over de verzoekschriften. Het gaat om een belangrijk principe. Iedereen kan een verzoekschrift indienen bij de gemeenteraad waarbij hij of zij vraagt om een bepaalde doorgang als gemeenteweg te erkennen als men kan bewijzen dat deze weg al dertig jaar wordt gebruikt als publieke doorgang (artikel 13). Men kan dit bewijs op alle manieren aanleveren, maar het is altijd de gemeenteraad die oordeelt. In het geval er een gerechtelijke uitspraak is die het gebruik vastgesteld heeft, telt deze uiteraard als sluitend bewijs.

Omgekeerd kan men ook een verzoekschrift indienen om de gemeenteraad erop te wijzen dat een bepaald tracé al meer dan dertig jaar niet langer door het publiek gebruikt wordt (artikel 14). Ook hier kan men zich baseren op gerechtelijke uitspraken als bewijs. Dat strookt perfect met de principes van het voorstel van decreet: geen automatisch verdwijnen van wegen door jarenlang onbruik; de rechter kan die zogenaamde verjaring wel vaststellen maar de administratieve overheid moet de weg effectief afschaffen.

Ten slotte was het voor de indieners van het voorstel van decreet heel belangrijk dat de gemeente – als beheerder van de gemeentewegen – voldoende duidelijke en eenvoudige middelen ter beschikking heeft voor handhaving en beheer. Ze hebben gekozen voor bestuurlijke maatregelen zoals bestuursdwang, last tot herstel en dwangsom. Uiteraard blijven ook gerechtelijke procedures mogelijk.

Omtrent die handhavingsinstrumenten was er tijdens de hoorzitting onduidelijkheid over artikel 48, §1. Lies Jans verduidelijkt dit (zie artikelsgewijze bespreking van artikel 48).

Vervolgens gaat Lies Jans in op opmerkingen gemaakt door de sprekers tijdens de hoorzitting. Achter enkele vragen tot aanpassing kan zij zich scharen. Andere opmerkingen zijn echter in strijd met de basisuitgangspunten zoals eerder vermeld. Ze stelt ook vast dat suggesties tot aanpassing en opmerkingen soms voorbijgaan aan het feit dat het voorliggende voorstel van decreet van toepassing is op alle gemeentewegen, en dus niet alleen de voetwegen uit 1841 of trage doorsteken in verkavelingen.

Soms focust men zich te veel op het aspect van afschaffing van voetwegen alleen. De suggestie van Trage Wegen vzw om te spreken van een zogenaamde tragewegentoets is een nobel principe maar het voorstel van decreet gaat over alle gemeentewegen.

Tijdens de hoorzitting hoorde zij ook een duidelijk verschil in mening tussen Trage Wegen vzw en de VVSG over het beroep. Het beroep zoals nu in het voorstel van decreet opgenomen is een evenwichtig verhaal, waarbij annulatieberoep mogelijk is bij de Vlaamse Regering. Sommigen vragen om dit bij de provincie te leggen

(naar analogie met bouwberoepen), maar daar gaat ze niet op in omdat de provincies geen enkele bevoegdheid hebben op vlak van wegenrecht. Anderen zoals VVSG vragen dan weer om de beroepsprocedure helemaal te schrappen omdat men de autonomie van de gemeenteraad wil maximaliseren. Ook daar is Lies Jans geen voorstander van. De provincies zullen in de toekomst nog wel een belangrijke rol spelen in de ondersteuning van de lokale besturen. Zij kunnen hun expertise blijven inzetten. Daarom krijgen de provincies ook een uitdrukkelijke taak in de advisering van gemeentelijke beleidskaders (artikel 6) en in de procedure tot vaststelling, wijziging of opheffing van een rooilijnplan (artikelen 17, §4, en 21, §4). Verder kunnen de provincies een rol spelen bij de opmaak en vooral de ontsluiting van het gemeentelijk wegenregister.

Over dat wegenregister blijkt ook onduidelijkheid te bestaan. Het gemeentelijk wegenregister, zoals opgevat in het voorstel van decreet, is in eerste instantie een overzicht van alle beslissingen en alle plannen omtrent rooilijnen en gemeentewegen. Men kan het vergelijken met het plannenregister van Ruimtelijke Ordening. Het wegenregister is dus geen verordenend plan of register – het zijn de plannen zélf die verordenend zijn – net als de BPA's en RUP's in het plannenregister van Ruimtelijke Ordening.

Lies Jans is wel akkoord met de redenering dat er een integratie zou moeten komen van tal van initiatieven die lopen en die het wegenbestand in kaart brengen. Het moet de taak zijn van de gemeenten, samen met de VVSG en de Vlaamse overheid om de komende jaren naar een integratie te gaan van het plannenregister van Ruimtelijke Ordening, het middenschalig digitaal Wegenregister, het Grootschalig Referentiebestand en de Atlas der Buurtwegen uit 1841.

Trage Wegen vzw stelde ook nog enkele kleine aanpassingen voor aan de procedures voor openbare onderzoeken voor de rooilijnplannen. De indieners hebben met dit voorstel van decreet geopteerd om de regeling voor openbare onderzoeken, zoals thans opgenomen in het Rooilijnendecreet, maximaal over te nemen. Daarom staat het ook in het voorstel van decreet en niet in een uitvoeringsbesluit zoals de VVSG voorstelde.

Het gaat hierbij over rooilijnplannen voor elke soort weg, niet alleen over trage wegen of voetwegen. Ze is van mening dat het onhaalbaar is en ook niet wenselijk om een soort nieuwsbrief in het leven te roepen waarop iedereen zich kan inschrijven om op de hoogte te blijven van elke wijziging aan het wegennet. De indieners willen de gemeenten ook niet verplichten om dit allemaal op te nemen in het gemeentelijk infoblad en op hun website. Het is aan de gemeenten om te bepalen op welke manier zij dit bekendmaken.

De suggestie om de procedure voor openbare onderzoeken bij RUP's en vergunningen met wijzigingen aan het wegennet ook aan te passen, vindt Lies Jans geen goed idee. Ze wil in de regelgeving VCRO geen twee verschillende procedures: een procedure voor wegenwerken en een procedure als er geen wegenwerken zijn.

Het voorstel van decreet gaat over alle gemeentewegen en regelt de procedures voor wijzigingen aan dit wegennet. De auteurs hebben gezorgd voor een maximale integratie in RUP's en vergunningen. Daar zal de procedure uit de VCRO, het decreet Complexe Projecten en het Omgevingsvergunningendecreet gevolgd worden. En voor wat ruilverkavelingen en dergelijke betreft, zullen de procedures van die regelgeving gevolgd worden. Dat staat in de wijzigingsbepalingen van het voorstel van decreet. Maar ook dan zullen de principes van artikelen 3 en 4 moeten doorwerken – beide decreten zijn immers evenwaardig. De uitzondering waarvan sprake in de memorie van toelichting behelst enkel de procedures. Het gaat erover dat de procedures niet cumulatief moeten toegepast worden. De aanpassingen zoals gesuggereerd door Trage Wegen vzw worden dan ook niet gevolgd.

Ten slotte vindt zij de zaak der wegen in het kader van de vergunningsprocedure (artikel 71 en volgende) een heel belangrijke aanpassing. In eerste instantie hebben de indieners ervoor gekozen om met geïntegreerde procedures te werken. Waar op vandaag geen wijziging aan buurtwegen mogelijk is via het vergunningenspoor, zal dat in toekomst wel mogelijk zijn. In tweede instantie willen de indieners de rol van de gemeenteraad in die zaak der wegen duidelijk stellen: de gemeenteraad komt enkel tussen bij dossiers waar een nieuwe weg, een wijziging, verplaatsing of opheffing van een weg aan de orde is. Dat wil zeggen dat de gemeenteraad zich niet moet uitspreken als het bijvoorbeeld gaat over beplantingen of werken aan de gracht binnen de rooilijn. Ook niet als het gaat over een wijziging van de verharding, of bijvoorbeeld de aanleg van parkeerplaatsen binnen de rooilijn. De gemeenteraad spreekt zich enkel uit over een wijziging van de weg zoals die in artikel 2, 12°, is gedefinieerd, namelijk de verbreding of versmalling van de rooilijn. De gemeenteraad komt dus ook niet tussen als het gaat over wegenwerken waarbij men beton door asfalt vervangt, of men de breedte van het voetpad wijzigt binnen de rooilijn. De gemeenteraad kan zich enkel uitspreken over de ligging, breedte en uitrusting van de weg en de eventuele opname in het openbaar domein. Met de uitrusting wordt de waterhuishouding en de riolering bedoeld. De gemeenteraad spreekt zich bij vergunningsdossiers dus ook niet uit over de opportuniteit van de breedte van het voetpad, de aard van de materialen en dergelijke. Dat is een taak voor de vergunningverlenende overheid. Verder moet het college de gemeenteraad altijd samenroepen bij vergunningsaanvragen waar men een aanpassing van het wegennet voorziet. Momenteel is dat niet zo en wordt dat in sommige gemeenten niet altijd voorgelegd. Dat is geen behoorlijk bestuur. Vandaar ook de bepaling dat in die gevallen waar het niet gebeurt voortaan een dwangsom van 5000 euro wordt opgelegd want anders zou het beroep gewoon uitgehold worden.

Tijdens de hoorzitting werd gesuggereerd om de artikelen 41 tot en met 47 uit het Veldwetboek te schrappen. Die bepalingen gaan over afpaling maar zijn ook voor andere dingen dan gemeentewegen van toepassing dus daar kan Lies Jans niet op ingaan.

Lies Jans besluit dat het voorliggende voorstel van decreet een kans biedt voor gemeenten om een echt (trage)wegenbeleid te voeren. De provincies kunnen hun rol blijven opnemen als deskundige op het vlak van trage wegen en kunnen de gemeenten blijven ondersteunen bij hun beleid. Met dit voorstel van decreet wordt vertrouwen gegeven aan de lokale besturen en worden werkbare instrumenten voor beheer en handhaving gecreëerd. Het voorstel van decreet zorgt voor administratieve vereenvoudiging door maximaal gebruik te maken van bestaande en geïntegreerde instrumenten en procedures, met voldoende inspraak en beroepsmogelijkheden. Zo worden aan de gemeenten alle instrumenten gegeven om vanaf 1 september 2019 een beleid lokaal ten volle uit te voeren.

2.2. Tussenkomst van Björn Rzoska

Björn Rzoska vindt het voorstel van decreet een belangrijke stap voorwaarts. De Groenfractie zal het steunen. Hij vindt het positief dat er een hoorzitting was en dat er in zekere zin rekening is gehouden met de gemaakte opmerkingen.

2.3. Tussenkomst van Marino Keulen

Marino Keulen vindt dit een mooi initiatief. Vaak vraagt het brede publiek zich immers af waarmee volksvertegenwoordigers zich bezighouden. Wie een gemeentelijke verantwoordelijkheid draagt, kent begrippen als buurtwegen en trage verbindingen. Met het voorstel van decreet wordt het begrip subsidiariteit op de best mogelijke manier vormgegeven. Willekeur – in de twee richtingen – wordt uitgeschakeld. Soms willen burgers ontwikkelingen in bijvoorbeeld woonuitbreidingsgebied zoals nieuwe verkavelingen tegengaan door te zwaaien met de Atlas der

Buurtwegen, terwijl jonge gezinnen zo echter in een dorp een toekomst krijgen. Of omgekeerd, zijn er de waardevolle trage verbindingen die een stuk cultuurerfgoed zijn en die door gezinnen tijdens weekends worden verkend.

Gedurende veertig à vijftig jaar werd niet omgekeken naar dergelijke buurtwegen maar de laatste tien jaar is hierin verandering gekomen. In Aarschot heeft een vrederechter de stad veroordeeld om meer dan vijftig buurtwegen – waarvan de meeste niet meer bestaan – terug open te stellen, met een vonnis waaraan dwangsommen en termijnen zijn gekoppeld. Er zijn nog vele voorbeelden. In Rekem, een deelgemeente van Lanaken, is de eerste natuurbegraafplaats opengesteld. Nu blijkt dat er ook nog buurtwegen aanwezig zijn. Diegenen die daarop wezen, wilden vooral dat er niks zou wijzigen.

Het voorliggende voorstel van decreet is een goede regeling voor iets wat heel vaak sluimerend problemen stelt. En er zijn ook handhavingsinstrumenten voorzien. De rol van de bestendige deputatie wordt vastgelegd. Het heeft hem altijd verwonderd hoe expansief dat deze hun bevoegdheid op dit vlak hebben geïnterpreteerd en hoeveel energie ze daarin steken.

De Atlas der Buurtwegen dateert uit 1841 en heeft nog altijd kracht van wet. Ondertussen is het bevolkingsaantal bijna verdrievoudigd en moest het gemotoriseerd verkeer nog worden uitgevonden.

2.4. Tussenkomst van Lode Ceyssens

Lode Ceyssens vindt dat er een evenwichtig en verdedigbaar voorstel van decreet op tafel ligt. Het heeft de verdienste dat het gaat over alle gemeentewegen. Dat maakt een einde aan het kluwen van buurtwegen, trage wegen, gemeentewegen, sentiers enzovoort met elk eigen procedures. Het zorgde decennialang voor onduidelijke situaties. Grote projecten liepen er op vast maar ook lokaal zorgde het voor nogal wat ergernissen. Belangrijk voor CD&V is dat de gemeenten de instrumenten – beleidskader, handhavingsinstrumenten en beslissingsbevoegdheid – in handen krijgen om een effectief beleid te voeren. Zijn partij gelooft in de gemeentelijke autonomie.

Belangrijk is dat de procedures rond het beleid van deze wegen geïntegreerd worden, met andere woorden dezelfde procedure voor zowel aanleg, wijziging, verplaatsing als opheffing. Dat kan ook alleen met een administratieve beslissing van de gemeenteraad. De gemeenten zijn het best geplaatst om hierover uitspraken te doen. Via een beleidskader kan de gemeente haar visie weergeven. Ook de handhavingsinstrumenten zijn belangrijk zodat de gemeenten zelf kunnen optreden tegen onrechtmatige innames of blokkades via GAS-boetes of bestuurlijke maatregelen zoals last tot herstel, dwangsommen of bestuursdwang.

Voor Lode Ceyssens is het bereikte evenwicht in het voorstel van decreet belangrijk. Er is zowel een verzoekschrift mogelijk tot heropening, maar ook tot opheffing. En de gemeenteraad kan beslissen over zowel heropening als afschaffing van een weg. Hij dankt de collega's voor de lange samenwerking in dit dossier.

2.5. Tussenkomst van Annick De Ridder

Annick De Ridder feliciteert uitdrukkelijk Lies Jans als gangmaker van dit voorstel van decreet dat haar figuurlijk bloed, zweet en tranen heeft gekost.

3. Artikelsgewijze bespreking

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen en definities

Artikel 1

Geen opmerkingen.

Artikel 2

Amendement nr. 2, voorgesteld door Lies Jans, Lode Ceyssens, Marino Keulen, Wilfried Vandaele, Dirk de Kort en Bert Maertens, strekt ertoe in punt 2°, op de derde regel, de woorden "heropening en" te schrappen.

Lies Jans verduidelijkt dat het gaat om een kleine wijziging aan de definitie van beheer van een gemeenteweg. Dit hangt samen met amendementen nr. 6 en 7 tot aanpassing van artikel 35. In dat artikel gaat het over de mogelijkheid dat iemand een verzoekschrift kan indienen om de gemeente erop te attenderen dat een gemeenteweg onrechtmatig werd afgesloten of verplaatst, waardoor de publieke doorgang niet langer mogelijk is. De gemeenteraad kan dan – op basis van het verzoekschrift – oordelen dat de doorgang terug moet vrijgemaakt worden en dat het recht op publieke doorgang moet hersteld worden. De gemeenteraad belast het college van burgemeester en schepenen dan met beheerstaken en handhaving, ofwel beslist hij tot opstart van de procedure tot verplaatsing of opheffing van de weg, indien deze niet langer wenselijk is. Om te vermijden dat het begrip "heropening" van de gemeenteweg verkeerdelijk wordt geïnterpreteerd als het opnieuw aanleggen van een gemeenteweg die in het verleden reeds werd opgeheven, worden in artikel 2 (definitie) en artikel 35 kleine tekstuele aanpassingen doorgevoerd. Het gaat dus over het "vrijwaren en herwaarderen" van een gemeenteweg in plaats van het "heropenen en herwaarderen". Het gaat er immers om het recht op publieke doorgang te vrijwaren op de bestaande gemeenteweg, en niet om een nieuwe weg te (her)openen.

Artikel 3

Geen opmerkingen.

Artikel 4

Amendement nr. 3, voorgesteld door Lies Jans, Lode Ceyssens, Marino Keulen, Wilfried Vandaele, Dirk de Kort en Bert Maertens, strekt ertoe punt 3° te vervangen.

Lies Jans verwijst naar de hoorzitting waar er werd op gewezen dat gemeentewegen ook een ontsluitingsfunctie hebben naar de aangrenzende percelen, zowel huiskavels als landbouwpercelen. Die functie is niet meegenomen in de decretale principes in artikel 4. Daarom wordt dit toegevoegd.

Artikel 5

Geen opmerkingen.

Hoofdstuk 2. Gemeentelijk beleidskader en actieplannen

Artikelen 6 en 7

Geen opmerkingen.

Hoofdstuk 3. Aanleg, wijziging, verplaatsing en opheffing van gemeentewegen

Artikelen 8 tot en met 12

Geen opmerkingen.

Artikel 13

Amendement nr. 4 voorgesteld door Lies Jans, Lode Ceyssens, Marino Keulen, Wilfried Vandaele, Dirk de Kort en Bert Maertens, strekt ertoe aan paragraaf 1 een tweede lid toe te voegen.

Lies Jans zegt dat artikel 13 de mogelijkheid regelt om verzoekschriften in te dienen om aan de gemeenteraad te vragen een bepaalde strook grond, die al dertig jaar als publieke doorgang wordt gebruikt, te bestemmen als gemeenteweg. Dit dertigjarig gebruik moet men bewijzen, wat mogelijk is via een gerechtelijke uitspraak. Zoals terecht opgemerkt tijdens de hoorzitting dient hierbij de relatie met de toegankelijkheid van private wegen in bos- en natuurgebieden duidelijk gesteld te worden. Het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu omvat immers een generieke algemene toegankelijkheid op private wegen in bos- en natuurgebieden. Dit kan verfijnd worden in een toegankelijkheidsreglement. Om te vermijden dat deze private wegen na verloop van jaren automatisch als gemeenteweg in aanmerking zouden komen, wordt artikel 13 aangevuld met de bepaling dat dit toegankelijkheidsregime van het decreet Natuurbehoud niet kan worden ingeroepen ter onderbouwing van een dertigjarig gebruik door het publiek. Deze private boswegen volgen hun eigen logica.

Artikelen 14 tot en met 23

Geen opmerkingen.

Artikel 24

Amendement nr. 1, voorgesteld door Lies Jans, Lode Ceyssens, Marino Keulen, Wilfried Vandaele, Dirk de Kort en Bert Maertens, strekt ertoe in paragraaf 2 het tweede lid te schrappen.

Lies Jans zegt dat met dit amendement de beperking van de beroepsmogelijkheid tot de bezwaarindieners wordt geschrapt. Een gelijkaardige bepaling in het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning – die stelde dat men tijdens het openbaar onderzoek een bezwaar moet hebben ingediend om een beroep in te dienen – werd immers door het Grondwettelijk Hof vernietigd.

Artikelen 25 tot en met 29

Geen opmerkingen.

Hoofdstuk 4. Afpaling en beheer van gemeentewegen

Artikelen 30 tot en met 33

Geen opmerkingen.

Artikel 34

Amendement nr. 5 voorgesteld door Lies Jans, Lode Ceyssens, Marino Keulen, Wilfried Vandaele, Dirk de Kort en Bert Maertens, strekt ertoe paragraaf 1 te vervangen.

Lies Jans zegt dat met amendement nr. 5 gevolg wordt gegeven aan terechte bemerkingen tijdens de hoorzitting. Het beheer van de gemeentewegen is de uitdrukkelijke taak van de gemeente. Artikel 36, eerste lid, lijkt evenwel deze taak – of minstens een deel ervan – af te wentelen op de aangelanden. Dat is uiteraard niet de bedoeling. Daarom stellen de indieners voor deze bepaling in artikel 36, eerste lid, te schrappen (zie ook amendement nr. 8 waarbij wordt voorgesteld om het volledige artikel 36 te schrappen). Aangezien het krachtens artikel 39 verboden is om een gemeenteweg volledig of gedeeltelijk in te nemen en de toegang tot de gemeenteweg of het gebruik ervan te belemmeren, te hinderen of onmogelijk te maken, kan de gemeente alle maatregelen nemen die zij nodig acht teneinde deze bepalingen te doen naleven. Deze verbodsbepalingen gelden ten aanzien van iedereen, niet alleen de aangelanden. Met amendement nr. 5 wordt een beperkte aanvulling gedaan in paragraaf 1 van artikel 34 om de beheerstaak van de gemeente inzake het vrijwaren van de publieke doorgang explicieter te omschrijven.

Björn Rzoska vraagt bij de amendementen op artikel 34 en 35 (amendementen nr. 5, 6 en 7) of het vrijwaren van de publieke doorgang te maken heeft met het publieke recht van doorgang.

Lies Jans bevestigt dat het gaat om het publieke recht van doorgang.

Artikel 35

Amendementen nr. 6 en 7 voorgesteld door Lies Jans, Lode Ceyssens, Marino Keulen, Wilfried Vandaele, Dirk de Kort en Bert Maertens, strekken ertoe wijzigingen aan te brengen in artikel 35.

Lies Jans verwijst naar de toelichting bij amendement nr. 2 op artikel 2 en de verantwoording die werd opgenomen bij de amendementen.

Artikel 36 (geschrapt artikel)

Amendement nr. 8 voorgesteld door Lies Jans, Lode Ceyssens, Marino Keulen, Wilfried Vandaele, Dirk de Kort en Bert Maertens, strekt ertoe artikel 36 te schrappen.

Lies Jans verwijst naar haar toelichting bij amendement nr. 5 waarbij al werd uitgelegd waarom de indieners het eerste lid van artikel 36 willen schrappen. Omdat dezelfde indieners van mening zijn dat ook het tweede lid van artikel 36 beter wordt geschrapt, stellen zij voor om het gehele artikel 36 te schrappen. De reden voor de schrapping van het tweede lid is dat de bepalingen inzake plantafstanden voor bomen en hagen beter wordt geregeld in andere regelgeving (zie ook het Veldwetboek) of in een gemeentelijk reglement, zoals voorzien in artikel 37.

Artikel 37 (vernummerd artikel 36)

Geen opmerkingen.

Hoofdstuk 5. Gemeentelijk wegenregister

Artikel 38 (vernummerd artikel 37)

Amendementen nr. 9 en 10 voorgesteld door Lies Jans, Lode Ceyssens, Marino Keulen, Wilfried Vandaele, Dirk de Kort en Bert Maertens, strekken ertoe in paragraaf 4, tweede lid, en paragraaf 5 het woord "wegenregister" te vervangen door de woorden "gemeentelijk wegenregister".

Het gaat volgens Lies Jans om een louter tekstuele aanpassing. Artikel 38 heeft het over het gemeentelijk wegenregister, maar op twee plaatsen in dat artikel is het woord "gemeentelijk" vergeten. Met het voorliggende amendement wordt dat rechtgezet.

Hoofdstuk 6. Handhaving

Artikelen 39 tot en met 47 (vernummerde artikelen 38 tot en met 46)

Geen opmerkingen.

Artikel 48 (vernummerd artikel 47)

Omtrent de handhavingsinstrumenten was er tijdens de hoorzitting onduidelijkheid over artikel 48, §1. Lies Jans wil dit verduidelijken. Een gemeente kan kiezen bestuurlijke maatregelen toe te passen om de doorgang te vrijwaren. Het is dan aan het college van burgemeester en schepenen om aan elke overtreder een last tot herstel op te leggen. Het herstel wordt in beginsel vrijwillig uitgevoerd. Indien het niet of niet tijdig wordt uitgevoerd, kan de gemeente opteren voor ofwel de uitoefening van bestuursdwang, ofwel het opleggen van een bestuurlijke dwangsom. Het is aan het college om te kiezen voor een van beide alternatieven. Uiteraard is gelijktijdige toepassing van bestuursdwang en een last onder dwangsom niet mogelijk.

Verder bepaalt artikel 48, §1, tweede lid, dat in bepaalde gevallen niet kan worden gekozen voor een dwangsom maar dat men moet kiezen voor bestuursdwang. Namelijk in die gevallen waar het risico bestaat dat men – ondanks de dreiging van een dwangsom – toch de overtreding zou verderzetten, bijvoorbeeld bij een ernstige belemmering van een veelgebruikte gemeenteweg. In een dergelijk geval moet het college dan ook kiezen voor bestuursdwang.

Artikelen 49 tot en met 52 (vernummerde artikelen 48 tot en met 51)

Geen opmerkingen.

Hoofdstuk 7. Wijzigingsbepalingen

Artikelen 53 tot en met 66 (vernummerde artikelen 52 tot en met 65)

Geen opmerkingen.

Artikel 67 (vernummerd artikel 66)

Amendement nr. 11 voorgesteld door Lies Jans, Lode Ceyssens, Marino Keulen, Wilfried Vandaele, Dirk de Kort en Bert Maertens, strekt ertoe in de voorgestelde tekst van paragraaf 1, eerste lid, 3°, op de derde regel, het woord "landschap" te vervangen door de woorden "cultuurhistorisch landschap".

Lies Jans zegt dat het om een louter technische aanpassing gaat waarbij de nieuwe term van het Onroerenderfgoeddecreet wordt gebruikt.

Artikelen 68 tot en met 83 (vernummerde artikelen 67 tot en met 82)

Geen opmerkingen.

Hoofdstuk 8. Slotbepalingen

Artikelen 84 tot en met 89 (vernummerde artikelen 83 tot en met 88)

Geen opmerkingen.

Artikel 90 (vernummerd artikel 89)

Amendement nr. 12 voorgesteld door Lies Jans, Lode Ceyssens, Marino Keulen, Wilfried Vandaele, Dirk de Kort en Bert Maertens, strekt ertoe dit artikel te vervangen.

Lies Jans verduidelijkt dat het voorstel van decreet voorziet dat gemeenten een gemeentelijk beleidskader kunnen opstellen (zie artikel 6) waarmee zij de principes en doelstellingen in artikel 3 en 4 van het voorstel van decreet kunnen "verfijnen, aanvullen en concretiseren". Dit kader moet een visie en operationele beleidskeuzes bevatten. Alle sprekers vonden dit tijdens de hoorzitting een goed en waardevol idee. Uiteraard moet het mogelijk zijn om dat kader – en de opmaak ervan – te integreren in andere beleidsplannen, zoals een gemeentelijk structuurplan, beleidsplan of mobiliteitsplan. Dat is ook voorzien in artikel 6, §4. Met artikel 90 willen de indieners uiteraard ook werk uit het verleden valoriseren. Gemeenten die al een dergelijk beleidskader hebben gemaakt in hun mobiliteits- of structuurplan, moeten dit ook kunnen gebruiken. Uiteraard kunnen deze pas gelden als zij voldoen aan alle bepalingen van artikel 6, §1, en dus ook rekening houden met de doelstellingen en principes van artikel 3 en 4. Uit de hoorzitting bleek dat dit onvoldoende uit de tekst blijkt. Daarom werd het woord "alle" toegevoegd in artikel 90.

Artikelen 91 en 92 (vernummerde artikelen 90 en 91)

Geen opmerkingen.

4. Artikelsgewijze stemming en eindstemming

Alle amendementen, alle aldus geamendeerde artikelen en alle bestaande en nieuwe artikelen worden eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Het voorstel van decreet houdende de gemeentewegen wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Lies JANS,
voorzitter

Karin BROUWERS
Peter PERSYN,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

BPA	bijzonder plan van aanleg
GAS	gemeentelijke administratieve sanctie
RUP	ruimtelijk uitvoeringsplan
VCRO	Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
vzw	vereniging zonder winstoogmerk

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen en definities

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder:
1° aangelanden: de eigenaars van percelen die palen aan een gemeenteweg of die door een gemeenteweg worden doorkruist;
2° beheer van een gemeenteweg: het onderhoud, de vrijwaring van de toegankelijkheid en de verbetering van een gemeenteweg, alsook de nodige maatregelen tot herwaardering van in onbruik geraakte gemeentewegen;
3° beveiligde zending: een van de hierna volgende betekeningswijzen:
a) een aangetekend schrijven;
b) een afgifte tegen ontvangstbewijs;
c) elke andere door de Vlaamse Regering toegelaten betekeningswijze, waarbij de datum van kennisgeving met zekerheid kan worden vastgesteld;
4° departement: het Departement Mobiliteit en Openbare Werken;
5° gemeentelijk rooilijnplan: grafisch verordenend plan waarbij de huidige en toekomstige grenzen van een of meer gemeentewegen worden bepaald. Het gemeentelijk rooilijnplan geeft een openbare bestemming aan de gronden die in de gemeenteweg opgenomen zijn of opgenomen zullen worden;
6° gemeenteweg: een openbare weg die onder het rechtstreekse en onmiddellijke beheer van de gemeente valt, ongeacht de eigenaar van de grond;
7° overtreder: de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die de overtreding heeft begaan, er opdracht toe heeft gegeven of er zijn medewerking aan heeft verleend;
8° projectbesluit: een besluit als vermeld in artikel 2, 10°, van het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten;
9° rooilijn: de huidige of de toekomstige grens tussen de openbare weg en de aangelande eigendommen, vastgelegd in een rooilijnplan. Als een rooilijnplan ontbreekt, is de rooilijn de huidige grens tussen de openbare weg en de aangelande eigendommen;
10° trage weg: een gemeenteweg die hoofdzakelijk bestemd is voor niet-gemotoriseerd verkeer;
11° verplaatsing van een gemeenteweg: de vervanging van een af te schaffen gemeenteweg of een gedeelte daarvan door een nieuwe gemeenteweg of een nieuw wegdeel;
12° wijziging van een gemeenteweg: de aanpassing van de breedte van de bedding van een gemeenteweg, met uitsluiting van verfraaiings-, uitrustings- of herstelwerkzaamheden.

Art. 3. Dit decreet heeft tot doel om de structuur, de samenhang en de toegankelijkheid van de gemeentewegen te vrijwaren en te verbeteren, in het bijzonder om aan de huidige en toekomstige behoeften aan zachte mobiliteit te voldoen.

Om de doelstelling, vermeld in het eerste lid, te realiseren voeren de gemeenten een geïntegreerd beleid, dat onder meer gericht is op:
1° de uitbouw van een veilig wegennet op lokaal niveau;
2° de herwaardering en bescherming van een fijnmazig netwerk van trage wegen, zowel op recreatief als op functioneel vlak.

Art. 4. Bij beslissingen over wijzigingen van het gemeentelijk wegennet wordt minimaal rekening gehouden met de volgende principes:
1° wijzigingen van het gemeentelijk wegennet staan steeds ten dienste van het algemeen belang;
2° een wijziging, verplaatsing of afschaffing van een gemeenteweg is een uitzonderingsmaatregel die afdoende wordt gemotiveerd;
3° de verkeersveiligheid en de ontsluiting van aangrenzende percelen worden steeds in acht genomen;
4° wijzigingen aan het wegennet worden zo nodig beoordeeld in een gemeentegrensoverschrijdend perspectief;
5° bij de afweging voor wijzigingen aan het wegennet wordt rekening gehouden met de actuele functie van de gemeenteweg, zonder daarbij de behoeften van de toekomstige generaties in het gedrang te brengen. Daarbij worden de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten gelijktijdig tegen elkaar afgewogen.

Art. 5. Binnen de perken van de begroting kan de Vlaamse Regering subsidies verlenen aan gemeenten voor de opmaak van een gemeentelijk beleidskader en gemeentelijke actieplannen als vermeld in hoofdstuk 2.

Hoofdstuk 2. Gemeentelijk beleidskader en actieplannen

Art. 6. §1. De gemeenten nemen bij beslissingen over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van gemeentelijke wegen de doelstellingen en principes, vermeld in artikel 3 en 4, in acht. Ze kunnen die doelstellingen en principes binnen het decretale kader verfijnen, concretiseren en aanvullen in een gemeentelijk beleidskader. Dat gemeentelijk beleidskader omvat een visie en operationele beleidskeuzes voor de gewenste ruimtelijke structuur van het gemeentelijk wegennet. Het omvat minstens ook een afwegingskader voor wijzigingen aan het netwerk van gemeentewegen. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen over de inhoud van een beleidskader.

De gemeente kan in het gemeentelijk beleidskader verschillende categorieën van gemeentewegen onderscheiden.

§2. Het college van burgemeester en schepenen besluit tot het opmaken van een beleidskader en neemt daarvoor de nodige maatregelen. Het college van burgemeester en schepenen besluit daarnaast ook tot het opmaken van een voorstel van participatietraject, waarin ten minste één participatiemoment en een openbaar onderzoek is opgenomen.

De gemeenteraad stelt het ontwerp van gemeentelijk beleidskader voorlopig vast en keurt het voorstel van participatietraject goed.

Na de voorlopige vaststelling wordt het ontwerp van gemeentelijk beleidskader onmiddellijk opgestuurd naar het departement en de deputatie van de provincie waarin de gemeente ligt. Uiterlijk de laatste dag van het openbaar onderzoek bezorgen het departement en de deputatie hun advies over het ontwerp van gemeentelijk beleidskader aan de gemeente.

Na afloop van het participatietraject stelt de gemeenteraad het gemeentelijk beleidskader definitief vast. Bij de definitieve vaststelling kunnen ten opzichte van het voorlopig vastgestelde beleidskader alleen wijzigingen worden aangebracht die zijn gebaseerd op of voortvloeien uit de adviezen, de opmerkingen en bezwaren van het openbaar onderzoek of andere vormen van participatie.

Het vaststellingsbesluit wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en op de gemeentelijke website.

§3. De regels voor de opmaak en de vaststelling van een gemeentelijk beleidskader zijn van toepassing op de herziening ervan. De herziening kan gedeeltelijk zijn.

§4. Het beleidskader kan geïntegreerd worden in het gemeentelijk mobiliteitsplan, het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan of het gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan. In dat geval volgt de vaststelling de procedureregels voor de opmaak van het mobiliteitsplan, het ruimtelijk structuurplan of het ruimtelijk beleidsplan.

Art. 7. §1. Ter uitvoering van het gemeentelijk beleidskader, vermeld in artikel 6, kunnen gemeenten een of meer actieplannen opmaken en alle nodige beheersmaatregelen als vermeld in hoofdstuk 4, nemen.

Een actieplan omvat de operationalisering van de beleidskeuzes aan de hand van concrete acties en programma's voor de volledige gemeente of voor een deel ervan. Die actieplannen kunnen generieke of gebiedspecifieke acties bevatten.

§2. De gemeenteraad keurt het gemeentelijk actieplan goed na advies van de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening en maakt het actieplan bekend via de gemeentelijke website.

Hoofdstuk 3. Aanleg, wijziging, verplaatsing en opheffing van gemeentewegen

Afdeling 1. Algemene beginselen

Art. 8. Niemand kan een gemeenteweg aanleggen, wijzigen, verplaatsen of opheffen zonder voorafgaande goedkeuring van de gemeenteraad.

Art. 9. Bij verplaatsing van een gemeenteweg geldt dat het bestaande tracé een gemeenteweg blijft totdat het nieuwe tracé openstaat voor het publiek.

Art. 10. Bij beslissingen over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van gemeentewegen wordt rekening gehouden met de doelstellingen en principes, vermeld in artikel 3 en 4, en in voorkomend geval met het gemeentelijk beleidskader en afwegingskader, vermeld in artikel 6.

Art. 11. §1. De gemeenten leggen de ligging en de breedte van de gemeentewegen op hun grondgebied vast in gemeentelijke rooilijnplannen, ongeacht de eigenaar van de grond.

De gemeentelijke rooilijnplannen komen tot stand op de wijze, vermeld in afdeling 2. De procedure voor het tot stand komen van gemeentelijke rooilijnplannen is ook van toepassing op het wijzigen ervan.

§2. De opheffing van een gemeenteweg gebeurt door een besluit tot opheffing van de rooilijn, in voorkomend geval met inbegrip van het daartoe vastgestelde rooilijnplan, op de wijze, vermeld in afdeling 3.

Art. 12. §1. In afwijking van artikel 11 kan een gemeentelijk rooilijnplan, de wijziging van een gemeentelijk rooilijnplan of de opheffing van een gemeenteweg ook opgenomen worden in een ruimtelijk uitvoeringsplan of in het herkenbare onderdeel van een projectbesluit dat geldt als ruimtelijk uitvoeringsplan als vermeld in artikel 2.2.1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Het rooilijnplan, de wijziging ervan of de opheffing van de gemeenteweg wordt dan tegelijk met dat ruimtelijk uitvoeringsplan of projectbesluit onderworpen aan de procedureregels voor het opstellen van dat ruimtelijk uitvoeringsplan of het vaststellen van het projectbesluit.

§2. In afwijking van artikel 11 kan de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg met overeenkomstige toepassing van artikel 31 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning opgenomen worden in een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden, voor zover die wijziging past in het kader van de realisatie van de bestemming van de gronden. Die mogelijkheid geldt voor zover het aanvraagdossier een ontwerp van rooilijnplan bevat dat voldoet aan de bij en krachtens dit decreet gestelde eisen op het vlak van de vorm en inhoud van gemeentelijke rooilijnplannen of voor zover het een grafisch plan met aanduiding van de op te heffen rooilijn bevat.

Als de beoogde wijziging, verplaatsing of opheffing betrekking heeft op een gemeentelijk rooilijnplan dat niet in een ruimtelijk uitvoeringsplan is opgenomen, neemt de gemeenteraad eerst een beslissing over het al dan niet wijzigen of opheffen van het gemeentelijk rooilijnplan, alvorens te beslissen over de goedkeuring, vermeld in artikel 31 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning.

De mogelijkheid, vermeld in het eerste lid, geldt niet als de beoogde wijziging, verplaatsing of opheffing betrekking heeft op een gemeenteweg die in een plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan bestemd is, of op een gemeentelijk rooilijnplan dat in een plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan is opgenomen. In dat geval gelden de procedureregels voor het opstellen van een ruimtelijk uitvoeringsplan.

Art. 13. §1. Grondstroken waarvan met enig middel van recht bewezen wordt dat ze gedurende de voorbije dertig jaar door het publiek werden gebruikt, kunnen in aanmerking komen als gemeenteweg.

De toegankelijkheid van private wegen, vermeld in artikel 12septies, §1, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, geldt niet als bewijs van een dertigjarig gebruik door het publiek.

§2. De gemeenteraad die op eigen initiatief of op grond van een verzoekschrift vaststelt dat een grondstrook gedurende de voorbije dertig jaar door het publiek gebruikt werd, belast het college van burgemeester en schepenen met de opmaak van een rooilijnplan, en met de vrijwaring en het beheer van de weg overeenkomstig de in dit decreet opgenomen instrumenten en handhavingsbevoegdheden.

De vaststelling door de gemeenteraad van een dertigjarig gebruik door het publiek heeft van rechtswege de vestiging van een publiek recht van doorgang tot gevolg.

§3. Voor de toepassing van paragraaf 2 kan eenieder een verzoekschrift indienen bij de voorzitter van de gemeenteraad of het college van burgemeester en schepenen. Dat verzoekschrift wordt schriftelijk ingediend, en bevat een toelichting en de nodige bewijsmiddelen over het dertigjarige gebruik door het publiek.

§4. Als het dertigjarige gebruik door het publiek is vastgesteld in een uitvoerbare rechterlijke uitspraak, vloeien de verplichting tot de opmaak van een rooilijnplan en de vestiging van een publiek recht van doorgang rechtstreeks uit die uitspraak voort.

§5. Als de gemeente met betrekking tot een grondstrook al dertig jaar bezitshandelingen heeft gesteld waaruit de wil van de gemeente om eigenaar te worden van de wegbedding duidelijk tot uiting komt, dan is de gemeenteraad ertoe gerechtigd om de grondstrook zonder financiële vergoeding op te nemen in het openbaar domein, zonder toepassing van artikel 28.

Voor de toepassing van het eerste lid worden onder meer het aanbrengen van een duurzame wegverharding over het geheel of over een substantieel deel van de weg of het aanbrengen van openbare verlichting als bezitshandelingen beschouwd.

Art. 14. §1. Gemeentewegen kunnen alleen opgeheven worden door een bestuurlijke beslissing ter uitvoering van dit decreet en kunnen niet verdwijnen door niet-gebruik.

§2. Eenieder heeft het recht om een verzoekschrift in te dienen bij de gemeente waarin gemotiveerd wordt dat een gemeenteweg, of een deel ervan, getroffen is door een dertigjarig niet-gebruik door het publiek. Het bewijs wordt geleverd door een rechterlijke uitspraak of met alle middelen van recht.

De gemeenteraad die op grond van een verzoekschrift als vermeld in het eerste lid vaststelt dat er sprake is van een dertigjarig niet-gebruik door het publiek, oordeelt over de wenselijkheid van de opheffing van de gemeenteweg of het deel ervan, rekening houdend met de doelstellingen en principes, vermeld in artikel 3 en 4, en in voorkomend geval het gemeentelijk beleidskader en afwegingskader, vermeld in artikel 6. Een eventuele opheffingsprocedure verloopt overeenkomstig afdeling 3.

Als de gemeenteraad vaststelt dat er geen sprake is van een dertigjarig niet-gebruik door het publiek, geeft de gemeenteraad aan het college van burgemeester en schepenen de opdracht om de publieke doorgang te vrijwaren overeenkomstig de in dit decreet opgenomen instrumenten en handhavingsbevoegdheden.

Art. 15. De gemeente kan met de eigenaars en gebruikers van percelen een overeenkomst sluiten om grondstroken permanent of tijdelijk als gemeenteweg te bestemmen. Die overeenkomsten worden gesloten voor een bepaalde duur van maximaal negenentwintig jaar en eindigen van rechtswege na verloop van de vastgelegde duur. Die wegen verliezen bij het einde van de overeenkomst het statuut van gemeenteweg. Die overeenkomsten kunnen alleen door een uitdrukkelijke overeenkomst worden hernieuwd.

De overeenkomsten, vermeld in het eerste lid, kunnen geen afbreuk doen aan bestaande wettelijke of conventionele erfdienstbaarheden, noch aan de wettelijke verantwoordelijkheden van de eigenaars en gebruikers.

De overeenkomsten worden verleden voor een instrumenterende ambtenaar en worden binnen de termijn van zestig dagen na het verlijden ervan overgeschreven op het hypotheekkantoor van het arrondissement waar de weg gelegen is. De akte vermeldt de kadastrale omschrijving van de goederen, identificeert de eigenaars en geeft hun titel van eigendom aan.

Afdeling 2. Procedurele bepalingen over gemeentelijke rooilijnplannen

Art. 16. §1. Het college van burgemeester en schepenen neemt de nodige maatregelen voor de opmaak van de gemeentelijke rooilijnplannen.

§2. Het gemeentelijk rooilijnplan bevat minstens de volgende elementen:
1° de actuele en toekomstige rooilijn van de gemeenteweg;
2° de kadastrale vermelding van de sectie, de nummers en de oppervlakte van de getroffen kadastrale percelen en onroerende goederen;
3° de naam van de eigenaars van de getroffen kadastrale percelen en onroerende goederen volgens kadastrale gegevens of andere gegevens die voor het gemeentebestuur beschikbaar zijn.

Een gemeentelijk rooilijnplan kan ook een achteruitbouwstrook vastleggen.

§3. In voorkomend geval bevat het rooilijnplan de volgende aanvullende elementen:
1° een berekening van de eventuele waardevermindering of waardevermeerdering van de gronden ten gevolge van de aanleg, wijziging of verplaatsing van een gemeenteweg overeenkomstig artikel 28;
2° de nutsleidingen die door de wijziging of verplaatsing van de gemeenteweg op private eigendom zullen liggen.

§4. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de vorm en de inhoud van een gemeentelijk rooilijnplan.

Art. 17. §1. De gemeenteraad stelt het ontwerp van gemeentelijk rooilijnplan voorlopig vast.

§2. Het college van burgemeester en schepenen onderwerpt het ontwerp van gemeentelijk rooilijnplan aan een openbaar onderzoek dat binnen een ordetermijn van dertig dagen na de voorlopige vaststelling, vermeld in paragraaf 1, minstens wordt aangekondigd door:
1° aanplakking aan het gemeentehuis en ter plaatse, minstens aan het begin- en eindpunt van het nieuwe, gewijzigde of verplaatste wegdeel;
2° een bericht op de website van de gemeente of in het gemeentelijk infoblad;
3° een bericht in het Belgisch Staatsblad;
4° een afzonderlijke mededeling die met een beveiligde zending wordt gestuurd naar de woonplaats van de eigenaars van de onroerende goederen die zich bevinden in het ontwerp van gemeentelijk rooilijnplan;
5° een afzonderlijke mededeling aan de aanpalende gemeenten, als de weg paalt aan de gemeentegrens en deel uitmaakt van een gemeentegrensoverschrijdende verbinding;
6° een afzonderlijke mededeling aan de deputatie en het departement;
7° een afzonderlijke mededeling aan de beheerders van aansluitende openbare wegen;
8° een afzonderlijke mededeling aan de maatschappijen van openbaar vervoer.

De aankondiging, vermeld in het eerste lid, vermeldt minstens:
1° de locatie waar de beslissing tot voorlopige vaststelling en het ontwerp van gemeentelijk rooilijnplan ter inzage liggen;
2° de begin- en einddatum van het openbaar onderzoek;
3° het adres waar de opmerkingen en bezwaren naartoe gestuurd moeten worden of worden afgegeven, en de te volgen formaliteiten.

§3. Na de aankondiging wordt het ontwerp van gemeentelijk rooilijnplan gedurende dertig dagen ter inzage gelegd in het gemeentehuis en gepubliceerd op de gemeentelijke website.

§4. De opmerkingen en de bezwaren worden uiterlijk de laatste dag van het openbaar onderzoek schriftelijk of digitaal aan het gemeentebestuur bezorgd.

De deputatie en het departement bezorgen het gemeentebestuur binnen de termijn, vermeld in het eerste lid, een advies over de overeenstemming van het ontwerp van gemeentelijk rooilijnplan met de doelstellingen en principes, vermeld in artikel 3 en 4. Als er geen advies is verleend binnen die termijn, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

§5. De gemeenteraad stelt binnen zestig dagen na het einde van het openbaar onderzoek het gemeentelijk rooilijnplan definitief vast.

Bij de definitieve vaststelling van het gemeentelijk rooilijnplan kunnen ten opzichte van het voorlopig vastgestelde gemeentelijk rooilijnplan alleen wijzigingen

worden aangebracht die gebaseerd zijn op de bezwaren en opmerkingen die tijdens het openbaar onderzoek zijn geformuleerd, of eruit voortvloeien.

De definitieve vaststelling van het gemeentelijk rooilijnplan kan geen betrekking hebben op delen van het grondgebied die niet opgenomen zijn in het voorlopig vastgestelde gemeentelijk rooilijnplan.

§6. Als het rooilijnplan niet definitief wordt vastgesteld binnen de termijn, vermeld in paragraaf 5, vervalt het ontwerp van gemeentelijk rooilijnplan.

Art. 18. Het besluit van de gemeenteraad tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk rooilijnplan wordt onmiddellijk na de definitieve vaststelling gepubliceerd op de gemeentelijke website, en aangeplakt bij het gemeentehuis en ter plaatse, minstens aan het begin- en eindpunt van het nieuwe, gewijzigde of verplaatste wegdeel.

Het college van burgemeester en schepenen brengt iedereen die in het kader van het openbaar onderzoek een standpunt, opmerking of bezwaar heeft ingediend met een beveiligde zending op de hoogte van het besluit van de gemeenteraad tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk rooilijnplan.

Het rooilijnplan wordt samen met het besluit van de gemeenteraad tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk rooilijnplan onmiddellijk na de definitieve vaststelling met een beveiligde zending bezorgd aan het departement en aan de deputatie van de provincie waarin de gemeente ligt.

Art. 19. Als de gemeente niet binnen een termijn van dertig dagen op de hoogte is gebracht van een georganiseerd administratief beroep als vermeld in artikel 24, wordt het besluit tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk rooilijnplan bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en gepubliceerd op de gemeentelijke website.

Het besluit heeft uitwerking veertien dagen na bekendmaking in het Belgisch Staatsblad, tenzij het vaststellingsbesluit een ander tijdstip van inwerkingtreding bepaalt. Het vaststellingsbesluit kan in het bijzonder bepalen dat het gemeentelijk rooilijnplan pas wordt uitgevoerd vanaf een bepaalde datum of naarmate de aanvragen voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of tot verkavelen worden ingediend.

Afdeling 3. Procedurele bepalingen over de opheffing van gemeentewegen

Art. 20. §1. Op voorstel van het college van burgemeester en schepenen besluit de gemeenteraad tot opheffing van een gemeenteweg.

§2. Het besluit tot opheffing van een gemeenteweg bevat een grafisch plan waarop minstens de volgende elementen zijn aangeduid:
1° de op te heffen rooilijn, het op te heffen rooilijnplan of het desbetreffende deel daarvan;
2° de kadastrale vermelding van de sectie, de nummers en de oppervlakte van de aanpalende kadastrale percelen en onroerende goederen;
3° de naam van de eigenaars van de aanpalende kadastrale percelen en onroerende goederen volgens kadastrale gegevens of andere gegevens die voor het gemeentebestuur beschikbaar zijn.

§3. In voorkomend geval bevat het grafisch plan de volgende aanvullende elementen:
1° een berekening van de eventuele waardevermeerdering van de gronden ten gevolge van de opheffing van de gemeenteweg overeenkomstig artikel 28;
2° de nutsleidingen die als gevolg van de opheffing van de gemeenteweg op private eigendom zullen liggen;
3° de op te heffen achteruitbouwstroken.

§4. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de toepassing van dit artikel.

Art. 21. §1. De gemeenteraad stelt het ontwerp van grafisch plan tot opheffing van een gemeenteweg voorlopig vast.

§2. Het college van burgemeester en schepenen onderwerpt het ontwerp van grafisch plan tot opheffing van een gemeenteweg aan een openbaar onderzoek dat binnen een ordetermijn van dertig dagen na de voorlopige vaststelling, vermeld in paragraaf 1, minstens wordt aangekondigd door:
1° aanplakking aan het gemeentehuis en ter plaatse, minstens aan het begin- en eindpunt van het op te heffen wegdeel;
2° een bericht op de website van de gemeente of in het gemeentelijk infoblad;
3° een bericht in het Belgisch Staatsblad;
4° een afzonderlijke mededeling die met een beveiligde zending wordt gestuurd naar de woonplaats van de aanpalende bewoners van het op te heffen wegdeel;
5° een afzonderlijke mededeling aan de aanpalende gemeenten, als de op te heffen weg paalt aan de gemeentegrens en deel uitmaakt van een gemeentegrensoverschrijdende verbinding;
6° een afzonderlijke mededeling aan de deputatie en het departement;
7° een afzonderlijke mededeling aan de beheerders van aansluitende openbare wegen;
8° een afzonderlijke mededeling aan de maatschappijen van openbaar vervoer.

De aankondiging, vermeld in het eerste lid, vermeldt minstens:
1° de locatie waar de beslissing tot voorlopige vaststelling en het ontwerp van grafisch plan tot opheffing van de gemeenteweg ter inzage liggen;
2° de begin- en einddatum van het openbaar onderzoek;
3° het adres waar de opmerkingen en bezwaren naartoe gestuurd moeten worden of kunnen worden afgegeven, en de te volgen formaliteiten.

§3. Na de aankondiging wordt het ontwerp van grafisch plan tot opheffing van een gemeenteweg gedurende dertig dagen ter inzage gelegd in het gemeentehuis en gepubliceerd op de gemeentelijke website.

§4. De opmerkingen en de bezwaren worden uiterlijk de laatste dag van het openbaar onderzoek schriftelijk of digitaal aan het gemeentebestuur bezorgd.

De deputatie en het departement bezorgen het gemeentebestuur binnen de termijn, vermeld in het eerste lid, een advies over de overeenstemming van het ontwerp van grafisch plan tot opheffing van een gemeenteweg met de doelstellingen en principes, vermeld in artikel 3 en 4. Als er geen advies is verleend binnen die termijn, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

§5. De gemeenteraad stelt binnen zestig dagen na het einde van het openbaar onderzoek het grafisch plan tot opheffing van een gemeenteweg definitief vast.

Bij de definitieve vaststelling van het grafisch plan tot de opheffing van een gemeenteweg kunnen ten opzichte van het voorlopig vastgestelde grafisch plan alleen wijzigingen worden aangebracht die gebaseerd zijn op de bezwaren en op-

merkingen die tijdens het openbaar onderzoek zijn geformuleerd, of eruit voortvloeien.

De definitieve vaststelling van het grafisch plan tot opheffing van een gemeenteweg kan geen betrekking hebben op delen van het grondgebied die niet opgenomen zijn in het voorlopig vastgestelde grafisch plan tot opheffing van een gemeenteweg.

§6. Als het grafisch plan tot de opheffing van een gemeenteweg niet definitief wordt vastgesteld binnen de termijn, vermeld in paragraaf 5, vervalt het ontwerp van grafisch plan tot opheffing van een gemeenteweg.

Art. 22. Het besluit van de gemeenteraad tot opheffing van een gemeenteweg wordt onmiddellijk na de definitieve vaststelling gepubliceerd op de gemeentelijke website en aangeplakt aan het gemeentehuis en ter plaatse, minstens aan het begin- en eindpunt van het op te heffen wegdeel.

Het college van burgemeester en schepenen brengt iedereen die in het kader van het openbaar onderzoek een standpunt, opmerking of bezwaar heeft ingediend, met een beveiligde zending op de hoogte van het besluit van de gemeenteraad tot opheffing van een gemeenteweg.

Het grafisch plan wordt samen met het besluit van de gemeenteraad tot opheffing van een gemeenteweg onmiddellijk na de definitieve vaststelling met een beveiligde zending bezorgd aan het departement en aan de deputatie van de provincie waarin de gemeente ligt.

Art. 23. Als de gemeente niet binnen een termijn van dertig dagen op de hoogte is gebracht van een georganiseerd administratief beroep als vermeld in artikel 24, wordt het besluit tot definitieve vaststelling van het grafisch plan tot opheffing van een gemeenteweg bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en gepubliceerd op de gemeentelijke website. Het besluit heeft uitwerking veertien dagen na bekendmaking.

Afdeling 4. Beroepsprocedure tegen een gemeentelijk rooilijnplan en tegen de opheffing van een gemeenteweg

Art. 24. §1. Tegen het besluit van de gemeenteraad tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk rooilijnplan overeenkomstig artikel 17, §5, of tegen het besluit van de gemeenteraad tot opheffing van een gemeenteweg overeenkomstig artikel 21, §5, kan een georganiseerd administratief beroep worden ingesteld bij de Vlaamse Regering.

Het beroep schorst de uitvoering van de bestreden beslissing tot de dag na de datum van de beslissing in beroep.

Het beroep leidt tot de annulatie van het bestreden besluit of tot de afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid of de ongegrondheid ervan.

§2. Het beroep, vermeld in paragraaf 1, kan door de volgende belanghebbenden worden ingesteld:

1° elke natuurlijke persoon of rechtspersoon, of elke vereniging, organisatie of groep met rechtspersoonlijkheid die gevolgen ondervindt of waarschijnlijk ondervindt van of belanghebbende is bij de beslissing tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk rooilijnplan of de opheffing van de gemeenteweg;

2° het college van burgemeester en schepenen van de aanpalende gemeenten, op voorwaarde dat het nieuwe, gewijzigde, verplaatste of op te heffen wegdeel paalt aan de gemeentegrens en deel uitmaakt van een gemeentegrensoverschrijdende verbinding, en voor zover de gemeente in kwestie tijdig advies heeft verstrekt of ten onrechte niet om advies werd verzocht;
3° de deputatie en de leidend ambtenaar van het departement of, bij zijn afwezigheid, zijn gemachtigde, op voorwaarde dat ze tijdig advies hebben verstrekt of ten onrechte niet om advies werden verzocht.

§3. Het beroep wordt op straffe van onontvankelijkheid met een beveiligde zending ingediend bij de Vlaamse Regering binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat de dag nadat de beslissing overeenkomstig artikel 22, tweede en derde lid, werd betekend.

De indiener van het beroep bezorgt op straffe van onontvankelijkheid gelijktijdig en met een beveiligde zending een afschrift van het beroepschrift aan het college van burgemeester en schepenen.

§4. In de gevallen, vermeld in paragraaf 2, 1°, is bij het beroepschrift op straffe van onontvankelijkheid het bewijs gevoegd dat een dossiervergoeding van 100 euro betaald werd.

§5. Het college van burgemeester en schepenen bezorgt het volledige dossier of een afschrift daarvan onmiddellijk na de ontvangst van het afschrift van het beroepschrift aan het departement.

Art. 25. §1. De Vlaamse Regering neemt een beslissing over het beroep binnen een termijn van negentig dagen, die ingaat de dag na de ontvangst van het dossier, vermeld in artikel 24, §5. Die termijn is een termijn van orde.

De Vlaamse Regering brengt de indiener van het beroepschrift en de gemeente onmiddellijk op de hoogte van haar beslissing.

§2. Het besluit van de gemeenteraad tot definitieve vaststelling van het rooilijnplan of het besluit tot opheffing van de gemeenteweg kan alleen worden vernietigd:
1° wegens strijdigheid met dit decreet, in het bijzonder de doelstellingen en principes, vermeld in artikel 3 en 4;
2° wegens strijdigheid met het eventuele gemeentelijk beleidskader en afwegingskader, vermeld in artikel 6 van dit decreet;
3° wegens de niet-naleving van een substantiële vormvereiste.

§3. Als de Vlaamse Regering het beroep heeft verworpen, wordt het besluit van de gemeenteraad tot definitieve vaststelling van het rooilijnplan of het besluit tot opheffing van de gemeenteweg bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad. Het besluit heeft uitwerking veertien dagen na bekendmaking.

Afdeling 5. Realisatie van gemeentewegen

Art. 26. §1. De vastlegging van een gemeenteweg heeft tot gevolg dat op de gemeente de rechtsplicht rust om over te gaan tot de realisatie, de vrijwaring en het beheer van de gemeenteweg overeenkomstig de in dit decreet opgenomen instrumenten en handhavingsmaatregelen.

§2. In het geval van nieuwe gemeentewegen gaat de gemeente over tot verwerving van de onroerende goederen, vereist voor de realisatie van de gemeenteweg.

In afwijking van het eerste lid kan de gemeente met de eigenaars van de gronden waarop de gemeenteweg gelegen is, een overeenkomst sluiten waarbij een

erfdienstbaarheid van openbaar nut vastgelegd wordt. Die overeenkomst wordt binnen de termijn van zestig dagen na het verlijden ervan overgeschreven op het hypotheekkantoor van het arrondissement waar de goederen zijn gelegen.

§3. Bij wijziging of verplaatsing van een gemeenteweg op privaat domein geldt de definitieve vaststelling van het rooilijnplan, zoals bedoeld in artikel 17, §5, als titel voor de vestiging van een publiekrechterlijke erfdienstbaarheid van doorgang.

Art. 27. Elke verwerving van onroerende goederen, vereist voor de aanleg, wijziging of verplaatsing van gemeentewegen en de realisatie van de rooilijnplannen, kan door onteigening tot stand worden gebracht.

De onteigeningen, vermeld in het eerste lid, worden uitgevoerd conform de bepalingen van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017.

Art. 28. §1. De aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg geeft aanleiding tot een waardevermindering of waardevermeerdering van de gronden waarop de gemeenteweg gesitueerd is.

De vergoeding voor waardevermindering is verschuldigd door de gemeente aan de eigenaar van de grond in kwestie. De vergoeding voor waardevermeerdering is verschuldigd door de eigenaar van de betrokken grond en komt ten goede aan de gemeente.

Het eerste en het tweede lid gelden met behoud van de toepassing van artikel 13, §5.

§2. De waardevermindering of de waardevermeerdering wordt vastgesteld door een landmeter-expert, aangesteld door de gemeente. Bij betwisting door de eigenaar wordt de waardevermindering of de waardevermeerdering vastgesteld door een college dat bestaat uit de landmeter-expert die de gemeente heeft aangesteld en een landmeter-expert die de eigenaar aanstelt.

Bij de berekening van de waardevermindering of de waardevermeerdering wordt onder meer rekening gehouden met het verschil in venale waarde, de gelijke behandeling van burgers voor de openbare lasten opgelegd in het kader van het algemeen belang, de bestaande openbare en private erfdienstbaarheden, en de vigerende overheidsbesluiten over het grondgebruik.

De waardevermeerdering wordt geacht nihil te zijn als de gemeenteweg in de feiten verdwenen is, omdat infrastructuren door of in opdracht van de overheid zijn aangelegd of omdat de gemeenteweg werd bebouwd krachtens een rechtsgeldige, niet-vervallen vergunning die werd verleend vóór 1 september 2019.

Waardeverminderingen en waardevermeerderingen ingevolge wijzigingen of verplaatsingen van een gemeenteweg op een goed van dezelfde eigenaar door de toepassing van dit decreet worden geacht elkaar te neutraliseren.

§3. De gemeenteraad kan de principes en bepalingen van paragraaf 2 verder verfijnen en aanvullen in een algemeen reglement of richtkader, waarbij het recht op tegenspraak wordt gewaarborgd.

§4. Dit artikel doet geen afbreuk aan de mogelijkheid voor vergunningverlenende overheden tot het opleggen van de last tot gratis overdracht van in een vergunningsaanvraag vermelde openbare wegen en aanhorigheden en van de gronden waarop die worden of zullen worden aangelegd, vermeld in artikel 75, derde lid, van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning.

Art. 29. Met behoud van de toepassing van het recht van wederoverdracht, vermeld in artikel 65 van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017, kan een ongebruikt deel van de gemeenteweg ten gevolge van de wijziging, verplaatsing of opheffing ervan, in volle eigendom bij voorkeur teruggaan naar de aangelanden.

Het college van burgemeester en schepenen brengt de aangelanden met een beveiligde zending op de hoogte van de wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg met het oog op het uitoefenen van het voorkeursrecht.

De aangelanden die dat ongebruikte deel van de weg willen kopen, maken binnen zes maanden, te rekenen vanaf de betekening, hun voornemen kenbaar aan het college van burgemeester en schepenen. Ze verbinden zich tot de betaling, hetzij van de eigendom, hetzij van de meerwaarde als ze eigenaars van de grond zijn. De meerwaarde wordt begroot op de wijze, vermeld in artikel 28, §§2 en 3.

Als de aangelanden afzien van hun voorkeursrecht of hun verzoek niet binnen de wettelijke termijn hebben ingediend, kan de wegbedding worden vervreemd op de wijzen, opgelegd voor de verkoop van de gemeentelijke gronden.

Hoofdstuk 4. Afpaling en beheer van gemeentewegen

Afdeling 1. Afpaling van de gemeenteweg

Art. 30. Het college van burgemeester en schepenen kan op eigen initiatief, of op verzoek van de gemeenteraad of van derden overgaan tot afpaling van de gemeenteweg, met tussenkomst van een landmeter-expert.

Alle aangelanden worden dertig dagen vooraf met een beveiligde zending op de hoogte gebracht van de afpaling.

Art. 31. Voor de afpaling van de gemeenteweg wordt een plan en een proces-verbaal opgemaakt. Het proces-verbaal en het plan vermelden minstens de breedte van de gemeentewegen, de ligging ten opzichte van de eigendomsgrenzen en alle punten waar palen, hetzij zichtbaar, hetzij mediaan, werden geplaatst.

Het plan en het proces-verbaal worden ondertekend door:
1° een ambtenaar van de gemeente die het college van burgemeester en schepenen heeft aangesteld;
2° de aangelanden.

Als een of meer personen niet aanwezig waren tijdens de afpaling of geweigerd hebben de stukken te ondertekenen, wordt daarvan melding gemaakt in het proces-verbaal.

Een afschrift van het proces-verbaal en van de plannen wordt binnen een termijn van veertien dagen met een beveiligde zending betekend aan de aangelanden.

Gedurende een termijn van zestig dagen na betekening van het proces-verbaal kan elke aangelande verzet aantekenen bij het college van burgemeester en schepenen.

Art. 32. Als er een geschil rijst over de afpaling, brengt de betrokken partij dat geschil, na de afpaling, voor de bevoegde rechtbank.

Art. 33. De kosten voor de afpaling zijn ten laste van de gemeente.

Afdeling 2. Beheer van gemeentewegen

Art. 34. §1. De gemeente is belast met het beheer van de gemeentewegen en het vrijwaren van de publieke doorgang over de volledige breedte van de gemeenteweg.

§2. De gemeente kan, met toepassing van de relevante regelgeving, te allen tijde onderhouds- en herstelwerkzaamheden uitvoeren aan gemeentewegen. Daarin zijn het herstel van het wegdek, het snoeien van overhangende takken, het garanderen van een adequate waterhuishouding en het herstellen van wegzakkende bermen begrepen.

De gemeente kan te allen tijde versperringen of andere belemmeringen die de toegang, het gebruik of het beheer van de gemeenteweg hinderen of verhinderen, verwijderen of laten verwijderen.

In voorkomend geval kan de gemeente de kosten terugvorderen van de aansprakelijke.

§3. Gemeenten kunnen met derden of met andere overheden een beheerovereenkomst sluiten over de volledige of gedeeltelijke uitvoering van beheerstaken.

De beheerovereenkomsten, vermeld in het eerste lid, kunnen een vergoeding vaststellen voor de kosten die gemaakt worden voor het beheer van de gemeenteweg. De beheerovereenkomsten kunnen geen afbreuk doen aan de wettelijke beheers- en veiligheidsverantwoordelijkheid van de gemeente.

Art. 35. Eenieder heeft het recht om een verzoekschrift tot vrijwaring en herwaardering van een in onbruik geraakte gemeenteweg in te dienen bij de gemeente. Het verzoekschrift is gemotiveerd op grond van de doelstellingen, vermeld in artikel 3, en in voorkomend geval van het gemeentelijk beleidskader, vermeld in artikel 6.

De gemeenteraad oordeelt op welke manier gevolg gegeven wordt aan het verzoekschrift, hetzij door een opdracht aan het college van burgemeester en schepenen om de publieke doorgang over de volledige breedte van de gemeenteweg te vrijwaren, hetzij door het college van burgemeester en schepenen te belasten met het opstarten van een procedure tot wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg.

Art. 36. Gemeenten kunnen een gemeentelijk reglement opmaken voor de toegang, het gebruik of het beheer van de gemeentewegen. De gemeenten kunnen daarbij differentiëren naar categorie, zoals is opgenomen in het gemeentelijk beleidskader.

Met het oog op de vrijwaring van het goede gebruik van de gemeenteweg of vanuit veiligheidsoverwegingen kunnen in het reglement regels worden opgelegd met betrekking tot de waterhuishouding, en de hoogte en de aard van de afscheidingen tussen de gemeentewegen en de erven van de aangelanden.

Hoofdstuk 5. Gemeentelijk wegenregister

Art. 37. §1. Het gemeentelijk wegenregister is een gemeentelijk gegevensbestand waarin voor het grondgebied van de gemeente ten minste de volgende gegevens zijn opgenomen:
1° administratieve en gerechtelijke beslissingen over de huidige en toekomstige rooilijnen en rooilijnplannen voor gemeentewegen;
2° administratieve en gerechtelijke beslissingen over de aanleg, de wijziging, de verplaatsing of de opheffing van gemeentewegen, met inbegrip van de algemene rooiplannen, de rooilijnplannen en de plannen voor de begrenzing van de buurtwegen in de zin van de wet van 10 april 1841 op de buurtwegen.

§2. Elke gemeente is verplicht om een gemeentelijk wegenregister op te maken, te actualiseren en ter inzage te leggen volgens de bepalingen van dit decreet.

§3. De administratieve rechtscolleges en bevoegde rechtbanken sturen ambtshalve een afschrift van de gerechtelijke beslissingen en elke informatie in hun bezit die de uitwerking en bijwerking van het gemeentelijk wegenregister mogelijk maken, naar het college van burgemeester en schepenen, uiterlijk binnen vijfenveertig dagen na de beslissing.

§4. Het gemeentelijk wegenregister wordt beschouwd als een bestuursdocument als vermeld in artikel I.4, 3°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

Het gemeentelijk wegenregister is voor het publiek raadpleegbaar in het gemeentehuis en op de website van de gemeente.

§5. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels betreffende de digitale geografische ontsluiting van het gemeentelijk wegenregister.

Hoofdstuk 6. Handhaving

Afdeling 1. Verbodsbepalingen

Art. 38. Het is verboden:
1° een gemeenteweg te wijzigen, te verplaatsen of op te heffen zonder voorafgaand akkoord van de gemeenteraad;
2° een gemeenteweg volledig of gedeeltelijk in te nemen op een wijze die het gewone gebruiksrecht overstijgt;
3° de toegang tot een gemeenteweg of het gebruik en beheer ervan te belemmeren, te hinderen of onmogelijk te maken;
4° op of in gemeentewegen werkzaamheden uit te voeren of gemeentewegen op welke wijze ook te beschadigen zonder voorafgaande toestemming van het college van burgemeester en schepenen of zijn gemachtigde.

Afdeling 2. Bestraffing

Art. 39. De gemeenten kunnen overtredingen van de verbodsbepalingen, vermeld in artikel 38, en op het reglement, vermeld in artikel 36, bestraffen overeenkomstig de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties.

De bestraffingsmogelijkheid, vermeld in het eerste lid, doet op geen enkele wijze afbreuk aan de mogelijkheid tot het opleggen van bestuurlijke maatregelen overeenkomstig afdeling 3.

Afdeling 3. Bestuurlijke maatregelen

Onderafdeling 1. Last tot herstel

Art. 40. Het college van burgemeester en schepenen kan aan elke overtreder een last opleggen tot herstel van een overtreding van verbodsbepalingen als vermeld in artikel 38, of van het reglement, vermeld in artikel 36.

De last tot herstel omvat:
1° de te nemen herstelmaatregelen;
2° het tijdskader voor het nemen van de herstelmaatregelen;
3° de gevolgen van het niet of niet tijdig uitvoeren van de herstelmaatregelen, namelijk ofwel de uitoefening van bestuursdwang in de zin van onderafdeling 2, ofwel de verplichting tot betaling van een dwangsom in de zin van onderafdeling 3;
4° in voorkomend geval de kosten die verhaald worden bij de toepassing van bestuursdwang.

Het besluit tot het opleggen van de last tot herstel wordt met een beveiligde zending bekendgemaakt aan de overtreder.

Art. 41. Een college van burgemeester en schepenen kan in spoedeisende gevallen besluiten dat bestuursdwang in de zin van onderafdeling 2 zal worden toegepast zonder voorafgaande last tot herstel. Dat besluit is gemotiveerd en vermeldt de te nemen herstelmaatregelen, vermeld in artikel 40, tweede lid. Het wordt aan de overtreder afgegeven of opgestuurd met een beveiligde zending.

Art. 42. Eenieder die door overtredingen van verbodsbepalingen als vermeld in artikel 38 of van het reglement, vermeld in artikel 36, benadeeld wordt, kan het college van burgemeester en schepenen verzoeken om over te gaan tot het opleggen van een last tot herstel als vermeld in artikel 40, tweede lid.

Het college van burgemeester en schepenen beslist binnen de termijn van dertig dagen over het verzoek.

Onderafdeling 2. Bestuursdwang

Art. 43. Het college van burgemeester en schepenen heeft de bevoegdheid om een opgelegde last tot herstel in de zin van onderafdeling 1 bij wijze van bestuursdwang door feitelijk handelen ten uitvoer te leggen, als de overtreder die last niet of niet tijdig heeft uitgevoerd. Het college van burgemeester en schepenen kan ook bestuursdwang toepassen zonder voorafgaande last tot herstel in de gevallen, vermeld in artikel 41.

Art. 44. §1. De kosten voor de toepassing van bestuursdwang komen voor rekening van de overtreder.

Het college van burgemeester en schepenen stelt de kosten voor de bestuursdwang vast. Het gaat zowel om de kosten van de uitvoering van bestuursdwang als de kosten van de voorbereiding ervan, voor zover de kosten van de voorbereiding zijn gemaakt na het verstrijken van de termijn waarbinnen de last tot herstel uitgevoerd moest worden.

De kosten worden gewaarborgd door een wettelijke hypotheek, die zich uitstrekt tot alle zakelijke rechten die aan de overtreder toebehoren en die wordt ingeschreven, vernieuwd, verminderd of geheel of gedeeltelijk doorgehaald overeenkomstig boek III, titel XVIII, van het Burgerlijk Wetboek.

§2. Het college van burgemeester en schepenen dat bestuursdwang heeft toegepast, kan van de overtreder bij dwangbevel de verschuldigde kosten, verhoogd met de invorderingskosten, invorderen. Het dwangbevel wordt geviseerd en uitvoerbaar verklaard door het college van burgemeester en schepenen, en wordt betekend bij gerechtsdeurwaardersexploot of met een beveiligde zending. Op het dwangbevel zijn de bepalingen van deel V van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing.

Binnen een termijn van dertig dagen na de betekening van het dwangbevel kan de overtreder bij gerechtsdeurwaarderexploot een met redenen omkleed verzet aantekenen, houdende dagvaarding van de gemeente, bij de rechtbank van eerste aanleg van de gemeente. Dat verzet schorst de tenuitvoerlegging van het dwangbevel niet.

Art. 45. Om bestuursdwang toe te passen hebben personen die het college van burgemeester en schepenen heeft aangewezen, toegang tot elke plaats, voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig is. Als die verrichtingen de kenmerken van een huiszoeking dragen, mogen ze alleen worden uitgevoerd op voorwaarde dat de politierechter daartoe een machtiging heeft verstrekt.

Art. 46. §1. Tot de bevoegdheid voor de toepassing van bestuursdwang behoort het meevoeren en opslaan van daarvoor vatbare zaken, voor zover de toepassing van bestuursdwang dat vereist. Die bevoegdheid geldt, met behoud van de toepassing van de wet van 30 december 1975 betreffende de goederen, buiten particuliere eigendommen gevonden of op de openbare weg geplaatst ter uitvoering van vonnissen tot uitzetting.

Als zaken op grond van de bevoegdheid, vermeld in het eerste lid, worden meegevoerd en opgeslagen, maakt naar gelang van het geval de gerechtsdeurwaarder of het college van burgemeester en schepenen daarvan een proces-verbaal op. Een afschrift van dat proces-verbaal wordt verstrekt aan degene die de zaken onder zijn beheer had en de rechthebbende, voor zover het om een andere persoon gaat en die bekend is.

§2. Het college van burgemeester en schepenen draagt namens de gemeente zorg voor de bewaring van de opgeslagen zaken en geeft die zaken terug aan de rechthebbende. Als de rechthebbende ook de overtreder is, kan het college van burgemeester en schepenen de afgifte opschorten totdat de kosten van bestuursdwang zijn voldaan.

§3. Als de rechthebbende de meegevoerde en opgeslagen zaken niet binnen een termijn van negentig dagen na de meevoering heeft opgeëist, is het college van burgemeester en schepenen gerechtigd die te verkopen of, als verkoop naar zijn oordeel niet mogelijk is, de zaak om niet aan een derde in eigendom over te dragen of te laten vernietigen.

Gedurende één jaar na het tijdstip van verkoop van de zaken, vermeld in het eerste lid, heeft degene die op dat tijdstip de eigenaar was, recht op de opbrengst van de zaak, na aftrek van de kosten van bestuursdwang als de eigenaar ook de overtreder is, en de kosten van de verkoop. Na het verstrijken van die termijn vervalt het eventuele batige saldo aan de gemeente.

Onderafdeling 3. Dwangsom

Art. 47. §1. Het college van burgemeester en schepenen heeft de bevoegdheid om te bepalen dat door het niet of niet tijdig uitvoeren van de opgelegde last tot herstel in de zin van onderafdeling 1 een dwangsom verschuldigd is.

Het is niet mogelijk om te kiezen voor een dwangsom in plaats van voor bestuursdwang als, gelet op het belang dat geschonden wordt door de overtreding, het risico bestaat dat de overtreding ondanks de last tot herstel onder dwangsom nog zou worden voortgezet of herhaald.

§2. Het college van burgemeester en schepenen stelt de dwangsom vast hetzij op een bedrag ineens, hetzij op een bedrag per tijdseenheid waarin de last niet is uitgevoerd, dan wel per overtreding van de last.

Het college van burgemeester en schepenen stelt ook een bedrag vast waarboven geen dwangsom meer wordt verbeurd.

De bedragen staan in redelijke verhouding tot de zwaarte van het geschonden belang en tot de beoogde werking van de dwangsom.

Art. 48. §1. Een dwangsom wordt door de overtreder van rechtswege verbeurd op het ogenblik waarop de in de last gegeven termijn om de illegale situatie of handeling te beëindigen verstrijkt zonder dat aan de last uitvoering is gegeven, dan wel wanneer na het verstrijken van voormelde termijn een herhaling van de overtreding plaatsvindt. Verbeurte vindt plaats van rechtswege.

§2. Verbeurde dwangsommen komen toe aan de gemeente.

§3. Een verbeurde dwangsom wordt betaald binnen dertig dagen nadat ze van rechtswege is verbeurd.

§4. Het college van burgemeester en schepenen kan van de overtreder bij dwangbevel het verschuldigde bedrag, verhoogd met de invorderingskosten, invorderen. Het dwangbevel wordt geviseerd en uitvoerbaar verklaard door het college van burgemeester en schepenen, en wordt betekend bij gerechtsdeurwaardersexploot of met een beveiligde zending. Op het dwangbevel zijn de bepalingen van deel V van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing.

Binnen een termijn van dertig dagen na de betekening van het dwangbevel kan de overtreder bij gerechtsdeurwaardersexploot een met redenen omkleed verzet aantekenen, houdende dagvaarding van de gemeente, bij de rechtbank van eerste aanleg van de gemeente. Dat verzet schorst de tenuitvoerlegging van het dwangbevel niet.

Art. 49. Het college van burgemeester en schepenen dat een last tot herstel onder dwangsom heeft opgelegd, kan op verzoek van de overtreder de last opheffen, de looptijd ervan opschorten voor een bepaalde termijn of de dwangsom verminderen als de overtreder blijvend of tijdelijk, volledig of gedeeltelijk in de onmogelijkheid verkeert om aan zijn verplichtingen te voldoen.

Het college van burgemeester en schepenen dat een last tot herstel onder dwangsom heeft opgelegd, kan op verzoek van de overtreder de last opheffen als het besluit een jaar van kracht is geweest zonder dat een dwangsom is verbeurd.

Art. 50. §1. De bevoegdheid tot invordering van verbeurde bedragen verjaart na verloop van zes maanden na de dag waarop die bedragen zijn verbeurd.

De verjaring wordt geschorst door faillissement en door ieder wettelijk beletsel voor de invordering van de dwangsom.

§2. Als uit een besluit tot intrekking of wijziging van de last tot herstel voortvloeit dat een al genomen besluit tot invordering van de dwangsom niet in stand kan blijven, vervalt dat invorderingsbesluit. Het college van burgemeester en schepenen

kan een nieuw besluit tot invordering nemen dat in overeenstemming is met de gewijzigde last tot herstel.

Onderafdeling 4. Gemeenschappelijke bepalingen

Art. 51. De uitvoerbare besluiten van het college van burgemeester en schepenen, vermeld in deze afdeling, zijn onderworpen aan het bestuurlijk toezicht, vermeld in titel 7 van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, en kunnen overeenkomstig artikel 14 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, worden bestreden met een verzoekschrift tot nietigverklaring bij de Raad van State.

Hoofdstuk 7. Wijzigingsbepalingen

Afdeling 1. Wijziging van de wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van wet

Art. 52. Aan artikel 61 van de wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van wet, ingevoegd bij wet van 11 augustus 1978, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"De procedures voor de opmaak, wijziging of opheffing van rooilijnplannen, of de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van gemeentewegen, georganiseerd met toepassing van het decreet van […] houdende de gemeentewegen, zijn niet van toepassing in het kader van de ruilverkavelingsverrichtingen die het voorwerp uitmaken van deze wet.".

Afdeling 2. Wijziging van de wet van 12 juli 1976 houdende bijzondere maatregelen inzake ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet bij de uitvoering van grote infrastructuurwerken

Art. 53. Aan artikel 1 van de wet van 12 juli 1976 houdende bijzondere maatregelen inzake ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet bij de uitvoering van grote infrastructuurwerken wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"De procedures voor de opmaak, wijziging of opheffing van rooilijnplannen, of de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van gemeentewegen, georganiseerd met toepassing van het decreet van […] houdende de gemeentewegen, zijn niet van toepassing in het kader van de ruilverkavelingsverrichtingen die het voorwerp uitmaken van deze wet.".

Afdeling 3. Wijzigingen van het decreet van 8 mei 2009 houdende vaststelling en realisatie van de rooilijnen

Art. 54. In het opschrift van het decreet van 8 mei 2009 houdende vaststelling en realisatie van de rooilijnen wordt tussen de woorden "van de" en "rooilijnen" het woord "gewestelijke" ingevoegd.

Art. 55. Artikel 3 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 3. De rooilijnplannen, vermeld in dit decreet, hebben betrekking op de gewestelijke rooilijnplannen voor de gewestwegen, met uitzondering van de autosnelwegen in de zin van de wet van 12 juli 1956 tot vaststelling van het statuut der autosnelwegen.

Dit decreet is niet van toepassing op de gemeentewegen. De rooilijnplannen voor die gemeentewegen worden vastgesteld met toepassing van het decreet van […] houdende de gemeentewegen.".

Art. 56. Artikel 6 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 4 april 2014, wordt opgeheven.

Art. 57. In hoofdstuk II van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, wordt afdeling 2, die bestaat uit artikel 9 en 10, opgeheven.

Art. 58. In artikel 11, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 23 maart 2012 en 24 februari 2017, worden de woorden "en de gemeenten kunnen" vervangen door het woord "kan".

Art. 59. In artikel 15 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 24 februari 2017, worden de woorden "of de gemeente" opgeheven.

Art. 60. Artikel 16 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 23 maart 2012, 15 juli 2016 en 25 april 2014, wordt opgeheven.

Art. 61. In artikel 17, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, wordt de zinsnede "gewest- en gemeentewegen" vervangen door het woord "gewestwegen".

Art. 62. Hoofdstuk IV van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, dat bestaat uit artikel 18 en 19, wordt opgeheven.

Afdeling 4. Wijzigingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009

Art. 63. In artikel 1.1.2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 9°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"9°/2 rooilijn: de scheiding tussen de openbare weg en de aangelande eigendommen, vermeld in het decreet van 8 mei 2009 houdende vaststelling en realisatie van de gewestelijke rooilijnen en het decreet van […] houdende de gemeentewegen;";

2° er wordt een punt 9°/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"9°/3 rooilijnplan: een plan houdende de vaststelling van de rooilijn als vermeld in het decreet van 8 mei 2009 houdende vaststelling en realisatie van de gewestelijke rooilijnen en het decreet van […] houdende de gemeentewegen;".

Art. 64. In artikel 2.2.5, §1, eerste lid, van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 1 juli 2016 en gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt een punt 15° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"15° in voorkomend geval het rooilijnplan, vermeld in het decreet van 8 mei 2009 houdende vaststelling en realisatie van de gewestelijke rooilijnen en het decreet van […] houdende de gemeentewegen.".

Art. 65. Aan artikel 4.3.1, §1, eerste lid, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017 en het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juni 2018, wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"5° als de aanvraag onverenigbaar is met een voorlopig vastgestelde ontwerp van rooilijnplan. Die weigeringsgrond vervalt als het plan niet definitief werd vastgesteld binnen de termijn die in de procedure is vastgesteld.".

Art. 66. In artikel 4.3.8 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 8 december 2017, wordt paragraaf 1 vervangen door wat volgt:

"§1. Onverminderd andersluidende wettelijke, decretale of reglementaire bepalingen, kan geen vergunning verleend worden voor het bouwen, verbouwen, herbouwen of uitbreiden van een constructie op een stuk grond dat door een rooilijn of een achteruitbouwstrook is getroffen, met uitzondering van de gevallen waarin voldaan is aan een van volgende voorwaarden:
1° de aanvraag heeft louter betrekking op onderhouds- of stabiliteitswerken aan een vergunde of vergund geachte constructie;
2° de aanvraag heeft louter betrekking op sloop- of aanpassingswerken die tot gevolg hebben dat de constructie aan de rooilijn of achteruitbouwstrook wordt aangepast;
3° de aanvraag heeft betrekking op de verbouwing van een monument dat bij een decreet definitief of voorlopig beschermd is, of een constructie die deel uitmaakt van een stads- of dorpsgezicht of een cultuurhistorisch landschap dat bij een decreet definitief of voorlopig beschermd is;
4° de aanvraag heeft louter betrekking op het aanbrengen van gevelisolatie aan een bestaande vergunde of vergund geachte constructie, met een overschrijding van ten hoogste veertien centimeter.

In afwijking van het eerste lid mag een vergunning worden verleend:
1° die afwijkt van de rooilijn als uit het advies van de wegbeheerder blijkt dat de rooilijn niet binnen vijf jaar na de afgifte van de vergunning zal worden gerealiseerd. Als er na het verstrijken van die termijn wordt onteigend, wordt bij het bepalen van de vergoeding geen rekening gehouden met de waardevermeerdering die uit de vergunde handelingen voortvloeit;
2° die afwijkt van de achteruitbouwstrook als de wegbeheerder een gunstig advies heeft gegeven.

Werkzaamheden en handelingen waarvoor geen vergunning is vereist, mogen onder dezelfde voorwaarden als vermeld in het eerste en tweede lid worden uitgevoerd na machtiging van de wegbeheerder.

Als het bij het aanbrengen van gevelisolatie als vermeld in het eerste lid, 4°, gaat om de overschrijding van een rooilijn die wordt gevormd door de huidige grens tussen de openbare weg en de aangelande eigendommen, kan na een gunstig advies van de wegbeheerder die gevelisolatie ook tot veertien centimeter toegestaan worden. In dat geval is, in afwijking van artikel 40 van het decreet van 18 december 1992 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1993, geen vergunning vereist voor het privatieve gebruik van het openbaar domein.

De Vlaamse Regering kan nadere formele en procedurele regels voor de toepassing van dit artikel bepalen.".

Art. 67. In artikel 7.4.2/3, §2, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 8 december 2017, wordt het woord "worden" vervangen door de woorden "zijn of worden".

Afdeling 5. Wijziging van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting

Art. 68. Aan artikel 1.1.4 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting wordt een vierde paragraaf toegevoegd, die luidt als volgt:

"§4. De procedures voor de opmaak, wijziging of opheffing van rooilijnplannen, of de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van gemeentewegen, georganiseerd met toepassing van het decreet van […] houdende de gemeentewegen, zijn niet van toepassing in het kader van de ruilverkavelingsverrichtingen die het voorwerp uitmaken van dit decreet.".

Afdeling 6. Wijzigingen van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning

Art. 69. Aan artikel 17 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§4. De vereenvoudigde vergunningsprocedure is niet van toepassing voor projecten waarvoor met toepassing van artikel 31 een beslissing van de gemeenteraad vereist is over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg.".

Art. 70. Artikel 31 van het hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 31. §1. Als de aanvraag de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg omvat, roept het college van burgemeester en schepenen, in voorkomend geval op verzoek van de bevoegde overheid, vermeld in artikel 15, de gemeenteraad samen om te beslissen over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg.

De gemeenteraad spreekt zich uit over de ligging, de breedte en de uitrusting van de gemeenteweg, en over de eventuele opname in het openbaar domein. Hierbij wordt rekening gehouden met de doelstellingen en principes, vermeld in artikel 3 en 4 van het decreet van […] houdende de gemeentewegen, en in voorkomend geval met het gemeentelijk beleidskader en afwegingskader, vermeld in artikel 6 van het decreet van […] houdende de gemeentewegen. De gemeenteraad kan daarbij voorwaarden opleggen en lasten verbinden, die de bevoegde overheid in de eventuele vergunning opneemt.

§2. Als het college van burgemeester en schepenen niet de bevoegde overheid is die in eerste aanleg over de aanvraag beslist, dan bezorgt de gemeente de beslissing van de gemeenteraad over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg binnen zestig dagen na het verzoek aan de bevoegde overheid, vermeld in artikel 15.".

Art. 71. In hoofdstuk 2, afdeling 2, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, wordt een onderafdeling 2/1 ingevoerd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling 2/1. Beroep tegen de beslissing van de gemeenteraad over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg".

Art. 72. In hetzelfde decreet wordt in hoofdstuk 2, afdeling 2, onderafdeling 2/1, ingevoegd bij artikel 71, een artikel 31/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 31/1. §1. Tegen het besluit van de gemeenteraad over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg kan in het kader van een schorsend administratief beroep tegen de vergunningsbeslissing een georganiseerd administratief beroep worden ingesteld bij de Vlaamse Regering door de personen of instanties, vermeld in artikel 53. De vereiste, vermeld in artikel 53, tweede lid, is ook van toepassing op het beroep tegen het besluit van de gemeenteraad.

Het beroep leidt tot de vernietiging van het bestreden besluit of tot de afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid of de ongegrondheid ervan.

§2. Het beroep wordt op straffe van onontvankelijkheid met een beveiligde zending ingediend bij de Vlaamse Regering binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat op:
1° de dag na de datum van de betekening van de bestreden beslissing voor die personen of instanties aan wie de beslissing betekend wordt;
2° de dag na het verstrijken van de beslissingstermijn als de omgevingsvergunning in eerste administratieve aanleg stilzwijgend geweigerd wordt;
3° de dag na de eerste dag van de aanplakking van de bestreden beslissing in de overige gevallen.

De indiener van het beroep bezorgt op straffe van onontvankelijkheid gelijktijdig met de beveiligde zending van het beroep aan de Vlaamse Regering, een afschrift van het beroepschrift met een beveiligde zending aan het college van burgemeester en schepenen en aan de bevoegde beroepsinstantie, vermeld in artikel 52.

§3. Het college van burgemeester en schepenen bezorgt het volledige dossier of een afschrift daarvan onmiddellijk na de ontvangst van het afschrift van het beroepschrift, aan het Departement Mobiliteit en Openbare Werken.

§4. De Vlaamse Regering neemt een beslissing over het beroep binnen een termijn van negentig dagen, die ingaat de dag na de ontvangst van het dossier, vermeld in paragraaf 3. Die termijn is een termijn van orde.

De Vlaamse Regering brengt de indiener van het beroepschrift, de bevoegde overheid en de gemeente onmiddellijk op de hoogte van haar beslissing.

§5. Het besluit van de gemeenteraad over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg kan alleen worden vernietigd:
1° wegens strijdigheid met het decreet van […] houdende de gemeentewegen;
2° wegens strijdigheid met de doelstellingen en principes, vermeld in artikel 3 en 4 van het decreet van […] houdende de gemeentewegen, en in voorkomend geval het gemeentelijk beleidskader en afwegingskader, vermeld in artikel 6 van hetzelfde decreet;
3° wegens de niet-naleving van een substantiële vormvereiste.".

Art. 73. In artikel 32 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 7 juli 2017, 8 december 2017 en 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, eerste lid, 3°, wordt het woord "wegenwerken" vervangen door de zinsnede "de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg";

2° er worden een paragraaf 6 en een paragraaf 7 toegevoegd, die luiden als volgt:

"§6. Een vergunning voor aanvragen met aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg kan pas verleend worden na goedkeuring over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg door de gemeenteraad overeenkomstig artikel 31.

Als de gemeenteraad de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing niet heeft goedgekeurd, dan wordt de omgevingsvergunning geweigerd.

§7. Als de bevoegde overheid, vermeld in artikel 15, geen beslissing kan nemen binnen de vastgestelde of in voorkomend geval verlengde termijn doordat de gemeenteraad geen beslissing heeft genomen over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg, is de gemeente aan de aanvrager van de vergunning een eenmalige vergoeding van 5000 euro verschuldigd.

Binnen negentig dagen na het verstrijken van de termijn, vermeld in het eerste lid, vraagt de vergunningsaanvrager met een beveiligde zending de betaling van de eenmalige vergoeding aan de gemeente. Hij verwijst daarbij naar het dossier en naar zijn IBAN- en BIC-gegevens. De gemeente betaalt zonder verdere formaliteiten de eenmalige vergoeding aan de aanvrager.

Als de vergunningsaanvrager de betaling van de eenmalige vergoeding niet vraagt binnen de termijn van negentig dagen, vermeld in het tweede lid, wordt de aanvrager geacht afstand gedaan te hebben van zijn recht op de eenmalige vergoeding.".

Art. 74. In artikel 56 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Als met toepassing van artikel 31/1 bij de Vlaamse Regering een georganiseerd administratief beroep werd ingesteld tegen het besluit van de gemeenteraad over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg, bevat het beroep op straffe van onontvankelijkheid een afschrift van het beroepschrift bij de Vlaamse Regering.".

Art. 75. Artikel 65 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 65. Als de aanvraag de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg omvat en de bevoegde overheid vaststelt dat de gemeenteraad daarover geen beslissing heeft genomen, roept de gouverneur op verzoek van de deputatie, de Vlaamse Regering of de gewestelijke omgevingsambtenaar, de gemeenteraad samen om te beslissen over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg.

De gemeenteraad spreekt zich uit over de ligging, de breedte en de uitrusting van de gemeenteweg, en over de eventuele opname in het openbaar domein. De gemeenteraad kan daarbij voorwaarden opleggen en lasten verbinden, die de bevoegde overheid in de eventuele vergunning opneemt. De rechtsbescherming met betrekking tot die voorwaarden en lasten is dezelfde als die met betrekking tot de vergunning.

De gemeente bezorgt de beslissing van de gemeenteraad over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg aan de bevoegde overheid binnen zestig dagen na de samenroeping door de gouverneur.".

Art. 76. In artikel 66 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 18 december 2015, 7 juli 2017, 8 december 2017 en 13 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, eerste lid, 3°, wordt het woord "wegenwerken" vervangen door de zinsnede "de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg";

2° er wordt een paragraaf 2/2 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2/2. Met behoud van de toepassing van paragraaf 2 of paragraaf 2/1 wordt de beslissingstermijn van rechtswege opgeschort zolang de Vlaamse Regering geen beslissing heeft genomen over het georganiseerde administratieve beroep tegen de beslissing van de gemeenteraad, vermeld in artikel 31/1.";

3° er worden een paragraaf 6 en paragraaf 7 toegevoegd, die luiden als volgt:

"§6. Een vergunning voor aanvragen met aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg kan in beroep pas verleend worden na de goedkeuring van de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg door de gemeenteraad, met toepassing van artikel 31.

Als de gemeenteraad de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing niet heeft goedgekeurd, of als de Vlaamse Regering de beslissing heeft vernietigd met toepassing van artikel 31/1, wordt de omgevingsvergunning in beroep geweigerd.

§7. Als de bevoegde overheid, vermeld in artikel 52, geen beslissing kan nemen binnen de vastgestelde of in voorkomend geval verlengde termijn doordat de gemeenteraad geen beslissing heeft genomen over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg, is de gemeente aan de aanvrager van de vergunning een eenmalige vergoeding van 5000 euro verschuldigd.

Binnen negentig dagen na het verstrijken van de termijn, vermeld in het eerste lid, vraagt de vergunningsaanvrager met een beveiligde zending de betaling van de eenmalige vergoeding aan de gemeente. Hij verwijst in zijn aanvraag naar het dossier en vermeldt zijn IBAN- en BIC-gegevens. De gemeente betaalt zonder verdere formaliteiten de eenmalige vergoeding aan de aanvrager.

Als de vergunningsaanvrager de betaling van de eenmalige vergoeding niet vraagt binnen de termijn van negentig dagen, vermeld in het tweede lid, wordt de aanvrager geacht afstand gedaan te hebben van zijn recht op de eenmalige vergoeding.".

Art. 77. Aan artikel 71 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"De bevoegde overheid neemt de voorwaarden die de gemeenteraad heeft opgelegd bij de beslissing over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg, vermeld in artikel 31, integraal op in de vergunning.".

Art. 78. In artikel 75 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 8 december 2017, wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"De bevoegde overheid neemt de lasten die de gemeenteraad heeft opgelegd bij de beslissing over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg, vermeld in artikel 31, integraal op in de vergunning.".

Afdeling 7. Wijziging van het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten

Art. 79. In artikel 40, eerste lid, van het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten, gewijzigd bij decreet van 18 december 2015, wordt punt 7° vervangen door wat volgt:

"7° de machtigingen, vermeld in artikel 4.3.8, §1, derde lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;".

Afdeling 8. Wijziging van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017

Art. 80. In artikel 31 van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017 wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

"3° de procedure tot vaststelling of wijziging van een rooilijnplan, conform het decreet van 8 mei 2009 houdende vaststelling en realisatie van de rooilijnen of het decreet van […] houdende de gemeentewegen.".

Afdeling 9. Wijzigingen van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur

Art. 81. In artikel 56, §3, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, wordt punt 12° vervangen door wat volgt:

"12° de afpaling van de gemeentewegen, met inachtneming van de rooilijnplannen en eventuele andere plannen als die bestaan, volgens de bepalingen van het decreet van […] houdende de gemeentewegen;".

Art. 82. In artikel 139, tweede lid, van hetzelfde decreet, worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 2° wordt vervangen door wat volgt:

"2° de afpaling van de rooilijnen;";

2° punt 4° wordt vervangen door wat volgt:

"4° het doen onderhouden van gemeentewegen en waterlopen.".

Hoofdstuk 8. Slotbepalingen

Afdeling 1. Opheffings- en overgangsbepalingen

Art. 83. De volgende regelingen worden opgeheven:
1° de wet op de buurtwegen van 10 april 1841, laatst gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014;
2° het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juni 2014 tot vaststelling van nadere regels voor de organisatie van het openbaar onderzoek inzake buurtwegen.

Art. 84. De provinciale reglementen, aangenomen ter uitvoering van de wet van 10 april 1841 op de buurtwegen, worden van rechtswege opgeheven.

Art. 85. Alle gemeentelijke wegen en buurtwegen in de zin van de wet van 10 april 1841 op de buurtwegen die bestaan op 1 september 2019, worden voor de toepassing van dit decreet geacht een gemeenteweg te zijn.

Art. 86. De algemene rooiplannen, de rooilijnplannen en de plannen voor de begrenzing van de buurtwegen in de zin van de wet van 10 april 1841 op de buurtwegen worden opgenomen in het gemeentelijk wegenregister, vermeld in artikel 37. Ze behouden hun verordenende kracht tot ze worden vervangen door rooilijnplannen ter uitvoering van dit decreet.

Art. 87. Rooilijnen die zijn vastgesteld of goedgekeurd op grond van andere wetgeving, blijven geldig tot ze worden opgeheven of vervangen door rooilijnplannen ter uitvoering van dit decreet.

Art. 88. De administratieve procedures voor de opmaak van gemeentelijke rooilijnplannen of de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van buurtwegen in de zin van de wet van 10 april 1841 op de buurtwegen die lopen op 1 september 2019, worden voortgezet overeenkomstig het vroegere recht.

Art. 89. Bestaande beleidskaders die voor 1 september 2019 opgenomen zijn in goedgekeurde gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen of mobiliteitsplannen, worden geacht te fungeren als gemeentelijk beleidskader als vermeld in artikel 6, voor zover de inhoud ervan voldoet aan alle bepalingen van artikel 6, §1.

Art. 90. Artikel 69 tot en met 78 zijn pas van toepassing op omgevingsvergunningsaanvragen die in eerste bestuurlijke aanleg bij de vergunningverlenende overheid worden aangevraagd vanaf 1 september 2019.

Afdeling 2. Inwerkingtredingsbepaling

Art. 91. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2019, met uitzondering van artikel 67, dat in werking treedt op de tiende dag na de bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad.